

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

„Izgubljena domovina“.

Nemški Schulverein Südmark — v nekdanji državi dve ločeni organizaciji za zatiranje slovenstva, sedaj spojeni v eno — je nedavno priredil v Gradcu razstavo »nemškega obmejnega ozemlja«. V tej razstavi je bil poseben oddelek z napisom »Izgubljena domovina«. Ta oddelek je bil namenjen »naši nepozabni Spodnji Štajerski, tisti lepi, bogati zemlji, ki je bila Nemcem ugrabljena proti vsemu pravu«. Tako so o priliki te razstave pisali nemški avstrijski listi. Na steni v razstavnem prostoru so bili razobešeni grbi izgubljenih mest in trgov ter zastave prepovedanih nemških društev. Bili so razstavljeni v modelih dragoceni spomini na ta svojsko lepi del Štajerske: viničarska hiša, klopotec itd. Kartopisno je bila predočena moč sedanjega nemštva v tej pokrajini.

»Izgubljena domovina«: to je izraz in dokaz nepopoljšljive grabežljivosti nacionalnega nemštva. Spodnja Štajerska je od pamtiveka — vsaj od 6. stoletja — slovenska zemlja, ki ni nikdar bila nemška. Slovenci so jo obljudili, jo obdelovali v naporu in znoju, ter jo branili zoper Mongole in Turke in druge sovražnike. S slovenstvom je ta zemlja vzrastla v enoto: zemlja je kakor telo, slovenstvo pa mu je duša. Nemci te zemlje niso nikdar imeli ter ji tudi nikdar niso ničesar dali, zato na njej nimajo ničesar iskati. Če je na Štajerskem kaj izgubljene domovine, je nekdašnja slovenska, ki se je nasilno ponemčila. Prava jezikovna meja med nemštvom in slovenstvom na Štajerskem teče veliko bolj proti severu, kot teče sedaj državna meja Jugoslavije. O tem, da so Slovenci nekdašnji bili naseljeni celo po Srednjem Štajerskem z Gradcem vred, ki je slovenskega izvora, in na Gornjem Štajerskem, ni treba podrobneje govoriti, ker o tem govori zgodovina, ki jasno spričuje, da je nemška kolonizacija na Štajerskem ugrabila bolj redko naseljenemu slovenstvu v zgornjem in srednjem delu te dežele njegovo nekdanjo domovino.

Politično geslo o »izgubljeni domovini« je, v kolikor se nanaša na Spodnjo Štajersko, v nemških ustih ogromna zgodovinska laž, ki naj služi kot sredstvo za grabežljiva nemško-nacionalna stremjenja po tej zemlji. To pesem pojejo med avstrijskimi Nemci nemška obrambna društva, njim na čelu nemški Schulverein Südmark. To je tista pesem, koje besede in zvoki

izvabljaajo ljudem denar iz žepa, da se z njim napolni Schulverein-Südmarkina blagajna. S pesmijo o »izgubljeni domovini« naj bi se med nemškim ljudstvom, in zlasti med njegovimi brambnimi sloji vzbudilo ter vzdrževalo razpoloženje, ki naj bi pospeševalo uresničenje osvajalnih in razširjevalnih teženj nemškega nacionalizma. Da bi tem svojim težnjam pred svetom dali nekako opravičbo ter hkrati v njih utrdili z duhom narodnostne zagrizenosti prepojene elemente, prirejajo Schulverein-Südmarkini krogi »stvarno-znanstvena« predavanja o nemško-slovenskem mejnem ozemlju.

Takšno predavanje je bilo nedavno v Gradcu. Po poročilu nemških avstrijskih listov je govornik bistveno sledeče izvajal: V nemško-slovenskem mejnem ozemlju, ki ga tvorita najjužnejno-vzhodnejši marki Spodnje-Štajerske in Spodnje Koroške, stanujejo tri skupine ljudi: 1. Nemci, 2. vindišarji, ki pripadajo nemškemu kulturnemu krogu, in 3. nacionalni Slovenci. Vindišarji so mešanica, ki se je razvila tekom tisočletnega skupnega bivanja z Nemci. (V resnici ni nobenih vindišarjev, ni nobene nacionalne mešanice, marveč so to čistokrvni Slovenci, ki so postali renegati in odpadniki ter jih je naše ljudstvo samo imenovalo ter jih imenuje nemškutarje). Koroška je s plebiscitom leta 1920 rešila enotnost dežele. Spodnja Štajerska pa je bila brez vprašanja izročena jugoslovanski državi. Nova štajerska meja je zemljepisno, gospodarsko, kulturno in jezikovno neprimerna in nenaravna. Kot državna meja bi bila možna črta Vitanje, ki so jo Nemci postavili kot zahtevo na mirovni konferenci!

Nemška manjšina na Spodnjem Štajerskem stanuje večinoma po mestih in trgih, Nemci pa so tudi kot kmetovalci skozi stoletja tukaj avtohtoni — prvotno naseljeni. (Kje neki? Kvečjemu v ponemčeni Apaški kotlini.) Ta manjšina je tlačena od nacionalno-slovenskih voditeljev. Dočim je bilo leta 1910 v teh krajih uradno naštetih 106

tisoč Nemcev, so jih leta 1921 in 1931 naštetih 11.000 po materinem jeziku, odnosno 7400 po ljudski pripadnosti. Nemške šole nekdanje države (v resnici ponemčevalnice slovenskih otrok) so uničene, zasebne nemške šole niso dovoljene, le nekaj vzporednih nemških razredov obstoja na državnih šolah. Nemška društva so prepovedana, kdor prepeva nemške pesmi, se preganja in kaznuje. Kako pa gre Slovencem na Koroškem? Slovenska manjšina na Koroškem uživa najširšo svobodo, politično svobodo, prosvetno svobodo in svobodo na področju gospodarskega združevanja. Prosvetna svoboda je tako velika, da je Slovencem bila celo ponujena kulturna avtonomija, ki pa so jo odklonili, ker so hoteli dobiti oblast nad državnimi dvojezičnimi šolami in s tem tudi nad deželi zvestimi vindišarji, ki prostovoljno pripadajo nemškemu kulturnemu krogu.

Ta izvajanja Schulverein-Südmarkinega »znanstvenika« v Gradcu so ne samo nestvarna, marveč tudi zavestno neresnična, to je: lažnjiva. Laž je, kar je povedano o pritisku nacionalnega slovenstva na nemško manjšino. Ta manjšina uživa več pravic, nego ji pripadajo. Šol imajo Nemci toliko, da jih s svojimi otroci niti napolniti ne morejo. Da bi pa tudi še v naši državi ponemčevali slovenske otroke, kakor so to delali v nekdanji državi, tega jim nikdar ne bomo dovolili. Če smo se nekdašnji odločno borili zoper nemškutarijo, jo sedaj tem bolj odklanjamo. Poskus nemškonacionalnih zagrizencev, opravičiti nemškutarijo z iznajdbo vindišarstva, je neumen in obenem hudoben ter kaže iznajditelje v pravi luči. Vprav tako velika je laž o narodno-manjšinskih pravicah koroških Slovencev. Kakšne pravice uživajo ti Slovenci, dokazuje dejstvo, da nimajo niti ene slovenske šole. In kakšno neomejeno kulturno svobodo imajo, dokazuje v najnovejšem času prepoved slovenskih pevskih prireditev na Koroškem. Nemškonacionalni prenapetosti in krivični pohlepniki torej spremljajo pesem o »izgubljeni domovini« z lažnjivo muziko.

V NAŠI DRŽAVI.

Pruski ministrski predsednik Göring je posetil dne 17. t. m. našega zu-

nanjega ministra Jevtiča v Beogradu. Iz Beograda se je odpeljal v letalu v grško prestolico v Atene in na povratku se oglasi tudi v Bukarešti.

Naš zunanji minister bo obiskal Pariz. Listi poročajo, da bo jugoslovanski zunanji minister Jevtič dne 12. in 13. junija posetil francosko vlado. Za

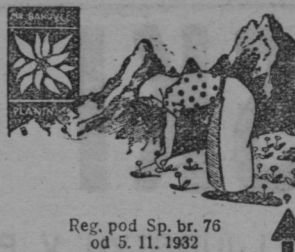
Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

svojega bivanja v Parizu bo gost francoske vlade ter bo imel pri tej priliki važne razgovore s predsednikom francoske vlade Doumergueom in s francoskim zunanjim ministrom Barthoujem. Listi poročajo obenem, da bode francoski zunanji minister Barthou vrnil poset jugoslovanski vladi meseca septembra t. l.

Naši poslanci in senatorji so obiskali v minulem tednu Dalmacijo in na ladji »Prestolonaslednik Peter« otok Krk, kjer so ganljivo počastili številne junake, ki so padli med svetovno vojno za slavo in veličino Jugoslavije.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Kriza bolgarske vlade. Mušanova vlada je odstopila, a je kralj Boris poveril nalogo za sestavo nove vlade zopet Mušanovu.

Prepoved izvoza žita iz Madžarske. Zadnjič smo poročali, da sta prepovedali radi suše izvoz žita Bolgarija ter Romunija. Omenjenima državama se je pridružila dne 17. t. m. še Madžarska, ki se sklicuje na sušo in izjavlja v izvozni prepovedi, da bo takoj ukinjena, kakor hitro se bodo zboljšale vremenske razmere. Na borzi se je podražila madžarska pšenica za 80 filirjev za meterski stot.

Razorožitvena pogajanja zopet odgođena. Glavni odbor razorožitvene konference v Ženevi se bo sestal dne 29. t. m. samo k ugotovitvi neuspeha dosedanjih razorožitvenih pogajanj. Predsednik razorožitvene konference Anglež Henderson bode nato bržkone predložil svetu Društva narodov poročilo, v katerem bo obrazložil vzroke tega neuspeha. V načelu so se vse velesile izrekle za odgođitev razorožitvene konference, podrobnosti pa še niso določene. Odgođitev razorožitvene konference smatrajo zastopniki velesil kot

edino mogočo rešitev iz sedanjih težkoč, ker se bo le na ta način mogla ohraniti možnost za sklicanje nove konference. Druga razorožitvena konference naj bi se sklicala šele tedaj, ko bi se izboljšale okoliščine za pogajanja. Odgođitev konference bo pomenila tudi konec predsedstva Hendersona, ker bodo sedanja razorožitvena pogajanja bržkone proglašena kot neuspela in ponesrečena. V razorožitvenem odboru sveta Društva narodov, ki mu bo prepuščeno nadaljnje obravnavanje cele zadeve, bo predsedoval zastopnik kake druge vlade. Ker Henderson ni več član angleške vlade, tudi ne bo mogel priti v pošteve kot predsednik razorožitvenega odbora.

Sestava nove poljske vlade. Zadnjič smo poročali, da je sestavil novo vlado na Poljskem Lev Kozlovski. Zamenjana sta samo dva ministra, kar pa ne pomeni izpremembe v zunanji in notrajni poljski politiki. Režim in njegove osnovne smernice ostanejo za sedaj tudi pod novo vlado nedotaknjene. Listi poudarjajo, da pomeni sestava nove vlade le osebne spremembe v poljskem kabinetu.

Protikorupcijski zakon je predložila češkoslovaška vlada senatu 15. maja. Gre za predlog zakona za pobijanje podkupovanja in goljufij pri oddajanju javnih dobav in del. Zakonski načrt vsebuje ostre kazenske določbe za vsakršne nerednosti pri javnih dobavah ter predstavlja v tem pogledu poostreitev tozadevnih določb splošnega kazenskega zakona. Obenem ureja tudi civilno-pravne posledice kaznivih dejanj pri javnih dobavah.

Trgovski primanjkljaj in nezaposlenost v Italiji. Italijanska trgovinska bilanca izkazuje za letošnje prve štiri mesece 1 milijardo lir primanjkljaja. V Italiji imajo 995.000 nezaposlenih nameščencev in delavcev.

nemške delovne fronte. To pomenja, da morajo društva katoliških pomočnikov prenehati, drugače za njih člane ni mesta v delovni fronti, torej tudi ne dela in ne zaslužka. Koliko se takšna »prilagoditev« loči od boljševiškega načina? Še hujše ko stanovskim krščanskim organizacijam se godi katoliškim mladinskim organizacijam. Tukaj se vrši »prilagoditev« na najbolj nasilen način. Katoliški mladeniči ne morejo opraviti niti skupnega sv. obhajila v cerkvi, da bi ne bili s svojimi duhovniki vred izpostavljeni zasmehu in napadu. Hitlerjevska mladina jim trga s prs krščanska znamenja, jih telesno napada, razbija šipe na njihovih domovih ter povzroča požige po prostorih, kjer se zbira katoliška mladina. O »razmejitvi« med državo in cerkvijo zna

dovolj povedati katoliški škof v Würzburgu, ki je moral pretrpeti večkratne surove napade narodnih socialistov na svojo osebo in svoje stanovanje. Katoliško ljudstvo je gledalo brez moči, ko je surova druhal vdrla v škofovo palačo, razbila šipe, potrla vrata ter spravila škofovo življenje v največjo nevarnost. Ko je sv. Oče doznal za te napade, je po svojem tajniku za zunanje zadeve kardinalu Pacelliju sporočil würzburgskemu škofu svoje obžalovanje radi napadov in sramotenj, ki jim je bila izpostavljena njegova oseba in njegovo škofsko dostojanstvo.

Ozdravljenje duš. O priliki velike prireditve na Dunaju v proslavo Don Boska je imel govor predsednik avstrijske republike Miklas. Poudaril je, kako je božja previdnost poslala katoliški cerkvi v resnici modernega svetnika, ki je vsem zgled svetega življenja in apostolskega delovanja. Don Boskovo življenje in delovanje je prešinjala katoliška univerzalnost (vesoljnost). Ta je tudi našemu času potrebna, ker je danes bolj ko prej treba zajeti celega človeka v vseh njegovih življenjskih pogojih. Bolj ko prej gre v zasebnem in javnem življenju predvsem za kraljestvo duš, za ozdravljenje duš, kakor je rekel veliki avstrijski državnik (dr. Seipel). Poudarjam izrecno: tudi v javnem življenju. Samo če se posreči duše ozdraviti, se da zasnovati časna blaginja vsega ljudstva. Pisani zakon, naj so še tako lepo sestavljene ustavne listine, ne zadostujejo. Vse je odvisno od duha, ki jih prešinja in ki se v njem izvršujejo. Samo znotraj pokristjanjeno ljudstvo bo tudi v državnem in družabnem življenju na svetu ustvarilo zopet boljše čase in trajno blaginjo. Naj nas ne vara zunanji videz. Bogu je za vse. Naj bi Bog našemu ljudstvu v njegovi stiski dal mnogo svetih mož in žena, ki naj bi ga vodile k večnemu cilju, pa tudi k zemeljski blaginji in zadovoljnosti.

Mučitelji duhovnikov. Boljševiška brezbožnost, ki je vodila uničevalno borbo zoper vsako vero, zlasti zoper krščansko, si je izbrała duhovnike kot prve žrtve. Pretekli mesec je škof Sloskan, po rodu Poljak, ki ga je samo posredovanje papežev rešilo boljševiških zaporov in mučil, potoval preko Dunaja v Varšavo ter je povsod bil kot škof-spoznavalec sprejet z velikimi častmi. Na njegovem bledem in suhem obrazu je jasno in trajno zapisano trpljenje, ki ga je moral prestati. Ako bi ga ne bil rešil papež Pij XI., bi postal žrtev iste usode, ki je zadela druge duhovnike, ki jih preganja boljševiška sovražnost: telesna ali duševna smrt. Kar se poslednje tiče, se je pred nekaj časom v javnosti doznalo ime ruskega duhovnika Trojgo, ki so ga tako mučili, da je naposled zblaznel. Ista usoda je sedaj zadela poljskega duhovnika Chomicza, ki je bil najbolj vnet duhovnik poljske kolonije na Ruskem. Brezbožniki niso mirovali, dokler ni prišel na Solovievke otoke v ujetništvo, kjer je telesno in duševno trpel nepopisno. Meseca julija 1932 so ga poslali nazaj v Leningrad, kjer so ga zadržali v zaporu do 25. junija 1933. Prve 4 mesece mu ni bilo dovoljeno, da bi bral kakšno knjigo ali se

Kulturni boj v Nemčiji. Baron Papen, prej član katoliškega centra, zdaj podkancler v Hitlerjevi vladi, se smatra za poklicanega, da v svojih govorih in spisih brani ne katolicizem pred hitlerizmom, marveč hitlerizem pred katoliško javnostjo. Kulturnega boja v Nemčiji baje ni, vrši se samo »prilagoditev ter razmejitev« med obema silama: med državo in cerkvijo. Kako pa se vrši ta »prilagoditev in razmejitev«, dokazujejo dejstva. Od Hitlerja postavljeni voditelj delovne fronte dr. Ley je odredil, da se morajo vsa konfesionalna pomočniška in delavska društva izključiti iz

sprehajal na dvorišču ječe. Jestu so mu dali prav malo in še to je bilo neužitno. Docela neznosne pa so bile duševne muke, ki mu jih je povzročeval sovjetski komisar Panker, smrten sovražnik kristjanov. Cilj vsem tem mukam je bil pripraviti duhovnika k odpadu od vere, da bi ga v javnosti navedli kot do-

kaz, kako boljševizem prodira tudi med duhovščino. Tako strašno je bilo to mučenje, da je ubogi duhovnik zblaznel. Ko so se pojavili pri njem pojavi blaznosti, so ga poslali v zbiralno taborišče, kjer je moral podirati drevesa. Še le ko je njegovo stanje postalo nevzdržno, so ga poslali v norišnico.

bičnik. Radi poškodbe je kmalu izdahnul.

Razmesarjeno truplo na železniškem tiru. Na železniškem tiru, ki vodi v karavanški predor za Jesenicami, so našli razmesarjeno truplo Franca Dovžana, 20letnega delavca v tovarni na Javorniku. Lani je Francetova sestra smrtno ponesrečila z motornim kolesom.

Utonil pri kopanju. 19letni zidarski delavec Franc Povše iz Toplic pri Novem mestu je bil zaposlen pri zidanju novega doma v Radovičih. Radi izredno toplega dne se je podal fant v Kolpo kopat, kjer je utonil.

Ogenj uničil pod. Dne 17. t. m. je začelo goreti v Potoku pri Šmartnem p. Šmarno goro na Kranjskem in je uničil ogenj pod posestniku Francu Benda. Gasilci so ogenj omejili, sicer bi bil pogorel velik del vasi.

Smrtna nesreča plezalca. Vladimir Erbežnik, 24letni radijski tehnik, se je odpeljal dne 17. t. m. na kolesu iz Ljubljane proti Šmarni gori. Kolo je pustil pri kmetu in se je spravil sam nad plezanje na strmi Turnec. Popoldne so ga že našli ljudje globoko pod Turncem s prebito lobanjo in z zlomljeno desno nogo. Smrtni padec je moral biti silovit, ker so se mu med padcem sezuli čevlji. Erbežniku je najbrže spodrsnilo na vsled deževja opolzki skali.

Železniška nesreča na Nemškem. Dne 16. maja opoldne se je pripetila na progi Bremen—Hannover železniška nesreča, ki je zahtevala 3 mrtve, 8 hudo in 25 lažje ranjenih. Smrtno so ponesrečili: strojevodja, kurjač in ženska snažilka. Brzovlak na omenjeni progi je vozil prenašlo preko mesta, katerega so popravljali. Lokomotiva in vsi vagoni so iztirili ter se prevrnili, 2 voza sta začela celo goreti, vendar so se rešili potniki iz njih še pravočasno.

Huda rudarska nesreča v Belgiji. Eksplozija jamskih plinov v belgijskem premogovniku v Lambrechiesu je zahtevala prvotno 50 smrtnih žrtev. Dne 17. maja se je pripetila istotam ponovna huda nesreča. Rešilno moštvo se je podalo v rov, da reši žrtve prve nesreče, a je nastala ponovna eksplozija in je bil takoj celi rov v objemu plamenov. Na mestu nesreče je bi-

lo 20 oseb in so spravili na varno le nekaj hudo opečenih reševalcev, vendar je njihovo stanje zaradi opeklin brezupno. Samo dva člana reševalnega oddelka sta utekla z lažjimi opeklinami ter izjavila, da je ostalo v rovu zaprtih 15 do 20 mož in med temi tudi ravnatelj premogovnika in 4 inženjerji. Da bi rešili v rovu zaprte še žive, ni nobenega upanja.

Razne novice.

Čevljarji so hudi na cene izdelke tvrdke Bata. V Mariboru si je pred nedavnim spust jezo nad podjetjem Bata brezposelni čevljar Ljuba Kukalj, rodом iz Šibenika. V izločeno, 15.000 Din vredno šipo, je zagnal debel kamen, ki je razbil šipo. Mariborsko sodišče je prisodilo razljutenemu napadalcu dne 16. t. m. 2 meseca strogega zapora, pogojno na 2 leti. Batina izločena okna v Mariboru so že bila pred omenjenim slučajem predmet napada.

Čudo narave. Dostikrat narava napravlja čudne stvari, ki bi si jih človek ne mogel niti misliti. Tako je narava ustvarila to čudovitost, da se je neki gospodinji pri Sv. Venčesu izvalilo pišče s štirimi nogami. Dasiravno ne hodi po vseh, vendar drugi rasteta in živi s piščancem, ki se veselo podi za muhami in raznim mrčesom po vrtu z drugimi vred.

Stalni zračni vlaki med Moskvo ter Krimom. V Moskvi so se vršili zadnje dni poskusi z zračnim motornim vlakom. Motorno letalo je vleklo za seboj 3—4 brezmotorna jadralna letala, ki so se odklopila nad mestom, kamor bi potovali potniki, in so pristanki uspeli. Poskušna vožnja zračnega motornega vlaka se je dobro obnesla in radi tega bodo uvedli ta promet na razdaljo Moskva—Krim.

Našega kmeta, steber gospodarstva naše države, je kriza najbolj prizadela. Cena kmečkim pridelkom je padla tako nizko, da mu ni plačan trud, ki ga je vložil v obdelavo zemlje, rejo živine in gozd. Delo kmeta je trdo. Pomagal si bo le na ta način, da racionalizira svoje delo s tem, da se poslužuje strojev in novodobnega orodja, ki mu ob manjšem trudu in stroških omogoči večjo produkcijo. Našega kmečkega gospodarja je treba opozarjati na nove pridobitve na tem poprišču. Na letošnjem spomladanskem ljubljanskem vselesnjem od 30. maja do 10. junija bodo razstavljeni najrazličnejši poljedelski stroji in orodje najnovejših konstrukcij. Stroji bodo v obratu, gonjeni z električno, parno, bencinsko in ročno silo. V interesu vsakega kmečkega gospodarja bo, da si ogleda to razstavo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58. zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmernе. Vodja primarij dr. Černič. 867

Klobuke za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Francu Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo. 407

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Obžalovanja vredni slučaji.

Žrtev tepeža. V Vurbergu pred krčmo je došlo med domačini do prepira, ki se je razvil v splošen pretep. Jožef Fižolnik, 62letni delavec, zaposlen pri graščinski upravi, je dobil pri tej pri-

Nesreče.

Tudi v mariborski okolici je začelo goreti. Preteklo nedeljo so kar trije požari nastali v mariborski okolici. Na nekdanj Golobovi sedaj Tomšičevi kmetiji v Počehovi je zgorela viničarija. Škoda je okoli 20.000 Din. Isti večer je gorelo v Studencih pri posestniku Blažiču v Kralja Matjaža ulici. Okoli 11. ure ponoči so se splazili od zadaj v dvoriščno poslopje kurji tatovi, ki so podavili in zaklali več kokoši, in ko jih je neka stara ženica, ki stanuje v dotični hiši, pregnala, je naenkrat začelo goreti in je pogorelo celo gospodarsko poslopje. Tat je iz maščevanja, da ni mogel odnesti kokoši, zažgal. Škoda je okoli 5000 Din. V Vrčičah je zgorela viničarija Maksa Paskola z večjo zalogo lepe krme. Tu ni bilo nič zavarovano. Sumi se, da je zažgala hudobna roka. Viničarija je bila novo urejena. Pri Tomšiču in Blažiču je škoda približno krita z zavarovalnino.

Smrtna nesreča ob priliki šolskega izleta. Ob priliki majniškega šolskega izleta je smrtno ponesrečila v Logarski dolini Marženka Grossmann, dijakinja III. letnika učiteljskega v Mariboru. Mlado gospico je smrtno zadel pri fotografiranju v glavo hloď, katerega je nepredvidoma prinesla voda. Ob isti priliki je isto bruno zlomilo nogo dijakinji Mileni Kocuvan.

Požari na Ptujskem polju. Dne 15. t. m. proti večeru je oznanil ognjeni sij nad Ptujsko goro večji požar. Požar je zajel domačijo posestnika Šegule. V veliki nevarnosti sta bila cerkev in župnišče. Domačinom in gasilcem gre zasluga, da se požar ni razširil. Škoda znaša 60.000 Din, a seve ni krita z zavarovalnino. — Posestniku Juriju Fišerju v Sitežu je pogorela klet in znaša škoda 2000 Din. — V Preradu pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je zgorela posestniku Juriju Draksiču s slamo krita koč. Deloma z zavarovalnino krita škoda je cenjena na 8000 Din.

Pes obgrizel fantka. V ptujsko bolnico so pripeljali 10letnega Ivana Habjaniča iz Leskovca v Haložah, ker ga je obgrizel nevarno po celem obrazu popadljiv pes.

Nesreča pri podiranju drevja. Ivan Lubec iz Grajene pri Ptuj je bil zaposlen pri podiranju drevja v gozdu. Po nesreči je padlo nanj drevo in mu je prizadajalo smrtno nevarne notrajne poškodbe.

Padel je po stopnicah in si zlomil tilnik. V Gaberju pri Celju je padel v noči po stopnicah in si je zlomil tilnik 30letni kleparski pomočnik Metod Tre-

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

liki zabodljaj v glavo, da se je moral zateči v bolnico v Ptuj.

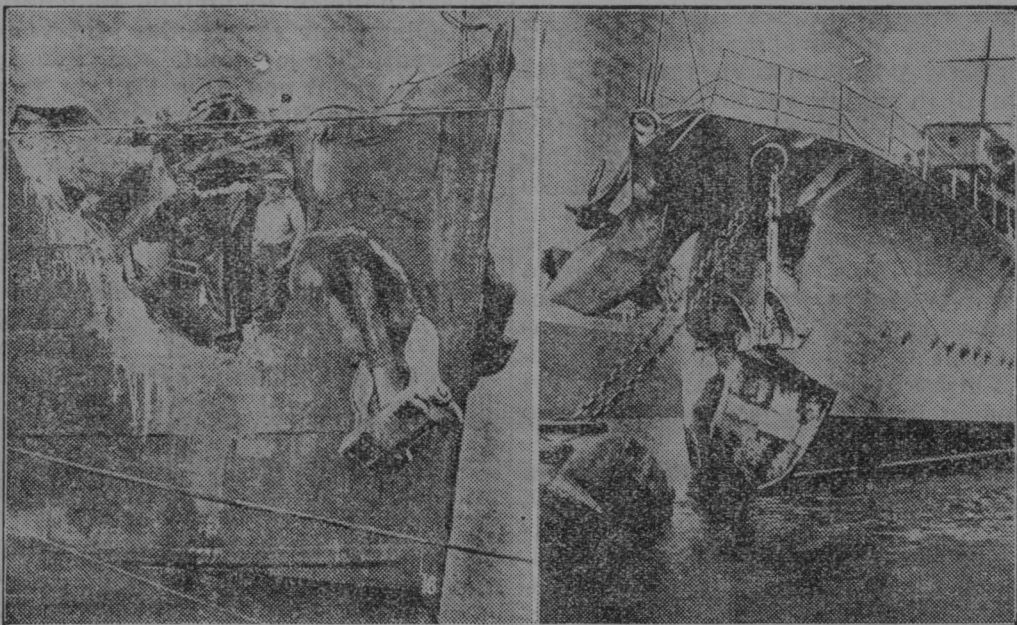
Prostovoljno v smrt. Iz velikega bagerja na Gvidi pri Trbovljah so potegnili žensko truplo, v kateri so prepoznali mladenko Milo Rehar iz Žabje vasi, ki si je izbrala prostovoljno smrt iz neznanega vzroka.

Roparski umor. Jurij Pohraški, bogat posestnik in živinski barantač iz Breznega ob Sotli, se je mudil na sejmu v Lembergu. Prodal je živine za kakih 20.000 Din in se je vračal na večer z drugimi sejmarji proti domu. Kake pol ure od doma se je ustavil v vinotoču v Prišlinu. Tamkaj je popival z drugimi, dokler ga ni preobila pijača premagala, da je zaspal. Po pripovedovanju lastnika vinotoča ga je ta zbudil krog druge ure popolnoči in se je Pohraški odpravil proti domu. Nedaleč od vinotoča ga je pa napadel neznanec iz zasede s sekiro. Med Pohraškim in napadalcem se je razvil srdit boj na življenje ter smrt. Konečno je le uspelo tolovaju, da je udaril Pohraškega s sekiro po glavi, mu presekal lobanjo ter ranil možgane. Ko se je smrtno ranjeni že zgrudil, mu je prizadjal morilec še zabodljaj z nožem, mu je razparal suknjič in mu odvzel denar. Pohraški kot korenjak se je po izropanju najbrž zavedel, se zavlekel do bližnjega drevesa in obležal tamkaj nezavesten. Pri drevesu so ga našli drugo jutro, a je bil še živ kljub temu, da je imel po telesu sedem ran. Lobanja in ena roka sta bili presekani. Pod levo pazduho je imel vbod z nožem. Smrtnoranjenegega ter razmesarjenega so spravili v bližnjo Žurmanovo hišo, kjer je podlegel poškodbam. Pohraški je bil dober gospodar ter znan kot živinski prekupec. Zapušča več otrok in med njimi dve poročeni hčerki. Preiskava o grdem in vse obsodbe vrednem zločinu je v polnem teku in bodo pravega krivca gotovo izsledili. Orožniki

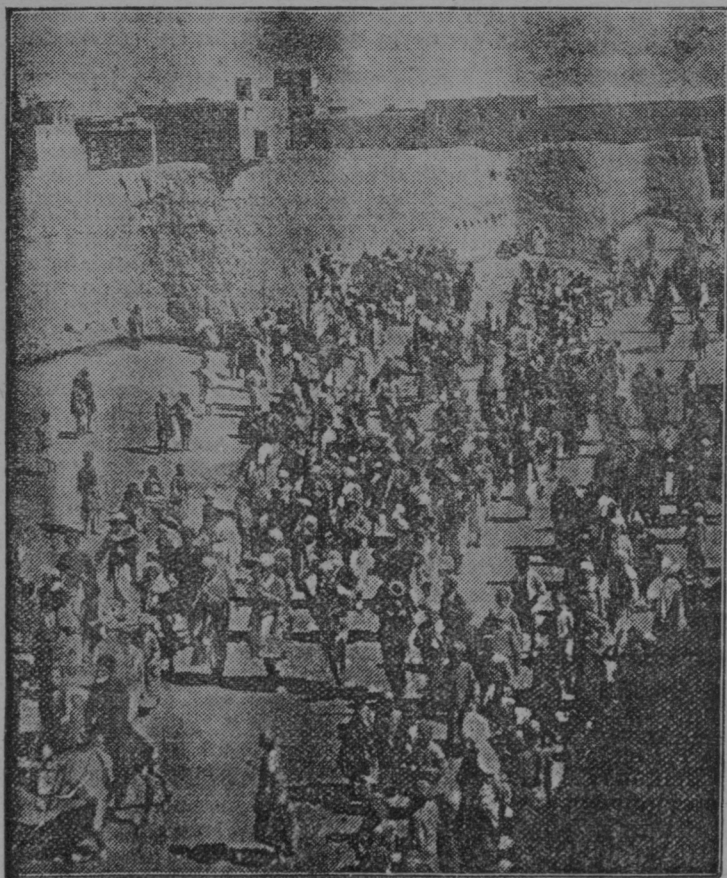
so eno osebo že aretirali in jo predali v preiskovalni zapor v Pregrado na Hrvaškem.

Razpečevalci ponarejenih tisočakov pred sodiščem. Dne 16. maja se je vršila v Ljubljani obravnava radi razpečevanja ponarejenih tisočakov, za katero je vladalo v javnosti veliko zanimanje. Na zatožni klopi so bili: Tržačan Armido Basilisco, trgovec v Ljubljani; Albert Besednjak iz Trsta, samski trgovnik v Ljubljani; Roman Golebiowski, rodom Poljak, oženjen in solastnik tvrdke »Jugoreklama« v Ljubljani; Baraga Ludvik, mehanik v Ljubljani, in Stanko Stupica, trgovec v Šmarju p. Jelšah. Obtožnica pravi, da je naročil Basilisco lani dne 20. avgusta za razširjanje od Gianuzzija v Trstu 100 komadov ponarejenih tisočakov proti zavezi, da mu plača za nje 15.000 Din in mu povrne potovalne stroške iz Trsta

v Ljubljano. Besednjak je od Basilisca prevzel 78 komadov ponarejencev ter jih izročil Golebiowskemu, ki je zanje zastavil svoj avtomobil, nakar sta oba, Besednjak in Golebiowski, v času od 1. septembra do 11. oktobra 1933 štirikrat potovala v Zagreb, da bi jih tam spravila v promet. Golebiowski je dalje obtoženemu Baragi izročil za pisalni stroj, vreden 3800 Din, 16 ponarejenih tisočakov. Baraga Ludvik je dne 3. oktobra v Ljubljani izročil Kreditnemu zavodu za trgovino in obrt dva taka falzifikata v plačilo neke obveznosti. Stupica pa je oddal od 8 falzifikatov, ki jih je prejel od Golebiowskega za 1000 Din in 700 lir, enega na pošti v Šmarju pri Jelšah, drugega pri Haselbachu v Celju, tretjega pa pri tvrdki Kiffmann v Mariboru. Po dolgotrajnih govorih in dolgem posvetovanju je bila razglašena naslednja rabsodba: Basi-

Dve angleški ladji (levo »Luimneach« in desno rušilec »Whirlwind«) sta trčili pri Dartmouthu in se težko poškodovali.

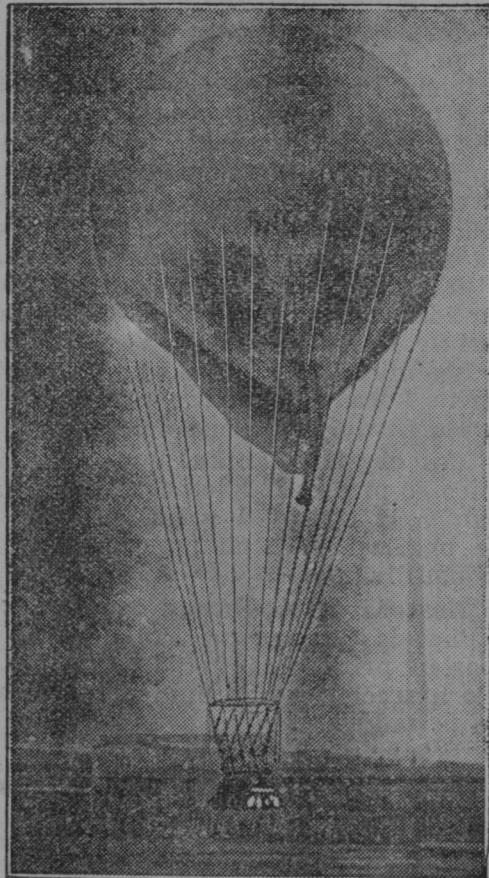
Levo:

Iz bojev za osamosvojitve Arabije. -- Čete korakajo iz glavnega mesta Jemena. Spredaj jezdi na oslu poveljnik.

Desno:

Nemški balon »Bartsch v. Sigfeld« je ponesrečil in sta se ubila v gondoli vodja balona in opazovalec.

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.

lisco Armido na 3 leta robije; Besednjak Albert na 3 leta robije; Golebiowski na 2½ leta; Baraga Ludvik na 8 mesecev strogega zapor; Stupica St. je bil oproščen. Obsojenim se je štel v kaznen preiskovalni zapor.

Priprost ponarejevalec. Pred sodnim senatom v Ljubljani je dajal dne 15. t. m. odgovor radi potvorbe denarja Jan. Pirman iz Pirmanov pri Sv. Vidu nad Cerknico. Kot nadarjen in spreten risar se je lotil lani z najbolj enostavnimi pripomočki potvorbe tisočaka in stotaka. Celó Narodna banka je izjavila o potvorbah, da jih je napravila v risanju večča — vendar ne strokovnjaška roka. Janez je ponaredil dva tisočaka in en stotak ter se je podal lani dne 11. novembra s potvorbami v Ljubljano, da bi jih zamenjal ter predal prometu. Od nekega Bosanca je kupil malenkosti in te je plačal s ponarejenim stotakom. Bosanec mu je dal nazaj 8 pravih 10dinarskih bankovcev. V delikatesni trgovini Javornik je hotel Janez plačati nekaj salame s potvorbo, a so jo prepoznali, poklicali stražnika in ta je Pirmana zasledoval, dokler ga ni prijel. Janezov denar sploh ni bil sposoben za promet in radi tega so ga obsodili le na 12 mesecev strogega zapor.

Obsodba nehvaležnega in surovega sina. Janez Meznarič, 29letni posestniški sin iz Bukovcev pri Ptuj, je prevzel od staršev posestvo. Stara dva sta si zgovorila skromen prevžitek, a niti tega jima ni dajal sin v redu. Starša sta se zatekla na sodišče in to je hotelo sina z rubežno prisiliti, da bi odrajal staršema zgovorjeno pravico. Letos dne 7. aprila je sodna cenitev mladega Meznariča toliko razljutila, da je pograbil vojaško karabinko, pomeril na mater, a jo je zgrešil. Hotel je nato ustreliti očeta, pa mu je orožje dvakrat odreklo. Nad očeta se je spravil s puškinjo. Kopitom ter ga je pobil na tla. Dne 18. maja je obsodilo mari-borsko sodišče nehvaležnega ter surovega sina na 3 leta in 3 mesece robije.

*

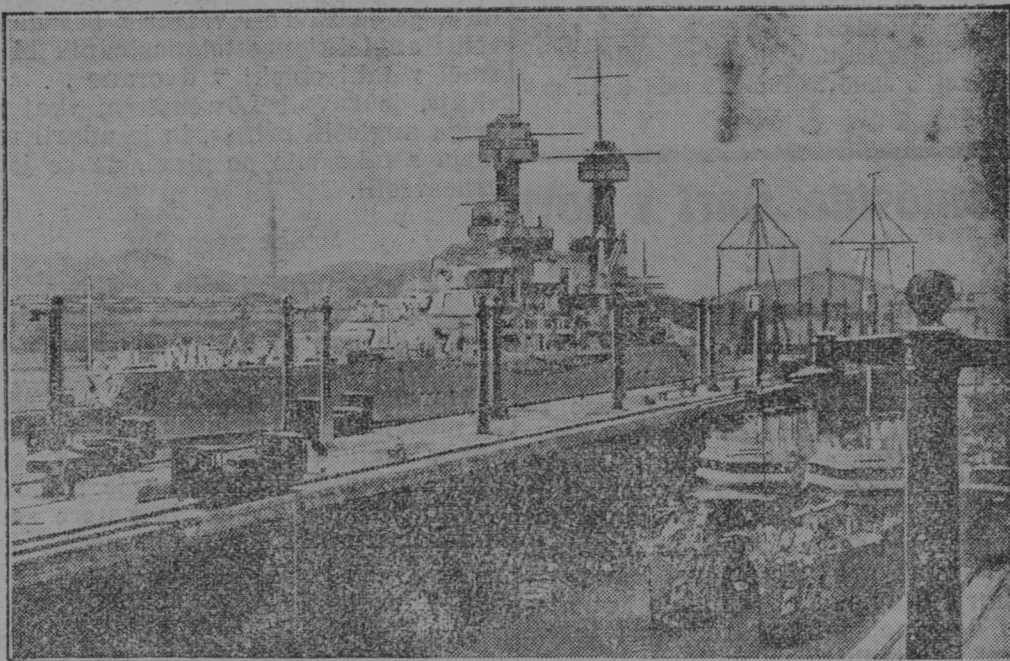
Razno iz Prekmurja.

Širom Slovenske Krajine. Še nobeno leto, čeprav se že suša par let ponavlja, nismo v tako zgodnji pomladi občutili takega velikega pomanjkanja dežja kakor letos. Ljudje že kar z nezaupljivimi očmi gledajo bodočnosti v obraz. Če bo še ta suša nekaj časa trajala, bodo vse naše nade uničene; kajti trava je že suha, rž in pšenica sta ostali čisto pri zemlji in poleg tega oveli. Krompir in koruza, ki sta nekoliko kasneje vsajena, ne moreta vzkliti, temveč sta ostala taka, kakršne so vsadili. Molitve vernikov glasno done proti nebu ter prosijo usmiljenja, kajti če ostanejo še nekaj časa brez dežja, bodo ostali tudi brez hrane. Da bi se jih Bog usmilil in jim dal dežja, so se na večih krajih vršile prav dolge križevske procesije. Tako je na primer šla v Turnišču procesija en dan v Renkovce, drugi dan v Gomilice in tretji dan v Lipo. Ob pogledu na ovelo žito so še njih molitve bile veliko pobožnejše.

Dolnja Lendava. Na predlog prosvetnega ministra je bilo nastavljenih več mladih učiteljev tudi v Prekmurje; kajti naraščajo je mnogo in vsled tega je v nekaterih krajih primanjkovalo učnih moči. Nastavljeni so sledeči gospodje: Bolta Alojz v Dolnji Lendavi, Tetrec Franc v Petešovcih, Bezan Viljem v Radmožancih, Škrabelj Alojz v Črensovcih, Lipovec Franc v Srednji Bistrici, Volk Rudi v Trnju, Babič Matija v Turnišču, Križanič Franc v Veliki Polani, Visner Ludvik v Can-kovi, Dereani Jožef v Št. Juriju, Fatur Viljem v Bodoncih, Pajtlar Franc v Tišini itd.

Nedelica. Zadnje čase prihajajo tudi k nam nepovabljeni nočni gostje ter si zažele tujega blaga, zlasti perutnine. Več kokoši so odnesli tudi g. Čehu. Ko je ta zapazil tatvino, je za-devo prijavil orožnikom in tudi sam šel iskat svoje kokoši. Po daljšem iskanju se mu jih je posrečilo najti v Črensovcih na avtomobilu, ki eksportira perutnino. G. Čeh je svoje kure spoznal, zato jih je zahteval nazaj. Toda tam mu tega niso verjeli. On pa je rekel: »Dajte mi eno mojo kokoš in videli boste, da je moja, ker mi bo šla na roko.« Po tem poskusu so mu kokoši vrnili, kajti spoznali so, da so njegove. Tat je bil kure prodal za izvoz.

Amerikanska vojna mornarica, ki je imela manevre v Atlantskem Oceanu, je preplula Panamski prekop v 48 urah.

Amerikanska vojna mornarica, ki je imela manevre v Atlantskem Oceanu, je preplula Panamski prekop v 48 urah.

Iz zgodovine surovega masla.

Zgodovina beleži, da je surovo maslo, kakor večina drugega, le iznajdba slučaja. — Arabci so imeli navedo, da so jemali s seboj v usnjatih mehkih mleko na potovanje skozi puščave. Ker so bili mehi pritrjeni na hrbte kamel, so se pri premikanju živali zibali sem ter tja in na ta način je tudi mleko stalno klopotalo po mehkih. Posledica tega slučajnega postopanja je bila, da je nastalo iz mleka maslo, katerega so uporabljali prvotno za negovanje kože. Ko je pa naraslo povpraševanje po surovem maslu, so naložili kislo mleko v me-

Januš Golec:

20. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Župnik se je odločil med glasnim ihtenjem za mladotnega Frančka, ki naj otme kot jedva 17 letni junak ogroženi jeruzalemski tabor in celo Mursko polje. Dušni pastir se je spustil na kolena, pričel ihtečega glasu z lavretanskimi litanijami klicati na pomoč Marijino spremstvo za na pot vitezu — mladenci. Zbrani so odgovarjali jokaje in blagrovali izvoljenca, da je naklonjena kakor na božji mig najmlajšemu borcu odlika prenosa rešilnega pisma. Za odhod rešitelja je bila določena noč, ko bodo Kruci po trudapolnem prepeljavanju in zakopavanju topov spali in drotali liki ubiti.

Župnik je okrepčal v noči neustrašenega junaka s sv. obhajilom. Mati ga je blagoslovila pred kipom žalostne Matere božje. Sobojevniki so mu stiskali kakor svetniku roke in mu želeli iz dna srca prehod in

priklic pomoči. Poveljnik je ušil lastnoročno v jopič pismo, ga objel, očetovsko poljubil in mu razkazal ter raztolmačil še enkrat skozi strelne odprtine pot, katere se naj drži, da ne bo zašel v pešč pesjanom, katerim je prizanašanje — tujka! Noč po prihodu in delnem zakopu sovražnih topov se je zdela tudi poveljniku najbolj varna za posel, katerega bi naj izpeljal Franček. Oblegovalci najbrž niti stražili ne bodo. Glavno važnost polagajo v artilerijsko pripravo za napad in da bi se upali priprosti kmetje na izpad s hriba v grabo, o taki drznosti ne sanja nobeden Kruc! Franček je imel nalog, da se potegne iz grabe v šumo in na vas Podgradje pri Ljutomeru. Iz Podgradja se naj skuša priplaziti do Mure. Ob njenih vijugah bo dosegel najbolj sigurno od tolovajev nenadlegovano Veržej. Vzel je s seboj na pot nabito pištolo in nož. V slučaju zajetja naj ustrelji, da mu pohiti taborišče na pomoč.

Za okopom je vzela Frančka od mesečine spremljana noč med gorečimi vzdihli k Pomoči kristjanov, ki mu naj nakloni zaščito! Mladega junaka so spremljali vsi z nestrpnimi pogledi v grabo, kjer je zatoni očem. Vsi so pridržali sapo; ali ne bo zdaj in

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnloha v črevesu, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginijo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, preden ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplo priporočati kot v te namene služee domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lipa. Smrt, ki nikomur ne prizanaša, je pobrala mlado ženo g. Škaliča, posestnika in trgovca s krompirjem. Umrta je kmalu po porodu. Porodila je namreč dvojčka, ki sta tudi umrla. Nad vse žalosten je bil prizor gledati mlado mater z otročičkoma na mrtvaškem odru. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudi, ki so mladi ženski, ki je bila splošno priljubljena, izkazali zadnjo čast. Izražamo mlademu vdovcu g. Škaliču in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

Prekmurje. Založba »Raba« bo izdala več publikacij za temeljitejšo spoznanje naše zemlje. Delo bo imelo naslov »Prekmurski prijatelj« in bo vsebovalo razvoj in značaj prekmurske književnosti v 18. in 19. stoletju. Za naročnike bo stalo 25 Din. To delo toplo priporočamo!

Skrivnostna smrt v novi luči.

Uvod.

O največjem goljufu najnovejše dobe Staviskem, ki je ogoljufal Francoze in celi svet za težke stomilijone, smo že veliko pisali. Staviski se je sam ustrelil po razkritju, a njegovi ljudje in pomagači so naprej na delu in odstranjujejo z umori vse jim neljube osebe na skrivnostne načine in nobena oblast jim ne more prav do živega. Danes — po smrti Staviskega, skušajo kot njegovo delo pojasniti marsikateri umor iz vrst najvišjih in najvplivnejših oseb, ki so zginile, ali za javnost vsaj storile samomor in si tedaj ni znal nikdo raz-

ložiti, kaj je natiralo milijonarja v — smrt, kje in kako je zginil. Med skrivnostno izginule spada tudi belgijski velebankir Löwenstein. V svojem letalu se je hotel prepeljati iz Belgije na Angleško in med vožnjo je padel iz letala v morje in nikdo ni zvedel kaj več o njem. Časopisje je tedaj pisalo, da je odprl med vožnjo pomotoma namesto vrata v stranišče, ona ven in je prišlo na ta način do smrtnega ponesrečanja.

Bankir v igralnici.

Bilo je leta 1926. Belgijski bankir Löwenstein se je naselil stalno v severnošpanski igralnici — v Biarritzu. Za njegovo vilo je bilo zasebno letališče, po katerem so se kretala noč in dan tri bankirjeva vodna letala, pripravljena na polet. Kapitalist Löwenstein je vladal tedaj v Biarritzu. Pred njim so se klanjali celo najznamenitejši angleški lordi. Ko je hotel nekoč, spremljan od belgijskega senatorja, v navadni obleki k posebno imenitnem večeru v igralnico, ga je zavrnil vratar z besedami: »Niti angleški prestolonaslednik bi ne smel v taki obleki v dvorano...« — »Kaj«, je zavpil Löwenstein, »kaj me briga angleški princ«, in je udaril vratarja s tako silo po glavi, da se je ta osnesvestil.

Redke nezgode.

Poletje 1. 1926 ni bilo za Löwensteina samo čas brezmejnega uživanja. G. bankir je napravljval na krog njegovih prijateljev vtis, kakor bi ga preganjala nevidna sila. Močni ter sicer neplašljivi mož je imel trenutke, ko se je bal kakor majhen otrok. Ne brez vzroka. Dne 14. septembra se mu je pripetila avtomobilska nesreča, iz katere se je čudežno izmotal živ. Ko so preiskovali vzrok nesreče, so dognali, da mu je bil nekdo nalašč pokvaril motor.

Dva dni pozneje je padel koj po dvigu v zrak z letalom vred. Vzrok: škodoželjna poškodba. Krivcev ni mogel nikdo odkriti.

Sedemnajst vlomov.

Leta 1926 je bilo mesto Biarritz, kjer se shajajo samo milijonarji, pozorišče najbolj nerazumljivih dogodkov. Gospem so zginjale v vrvežu z vratov najdragocenejše ovratnice. Ko so se vrnile na stanovanje, so našle prazne še šatulje za nakit. V katerikoli blagajni je bila shranjena kak dragocenost — zginila je. Celo cerkev sv. Martina so oropali skrivnostni lopovi za pol milijonov funtov vrednosti. V celem so ugotovili v Biarritzu omenjenega leta 17 ropov ter vlomov. Vse poizvedbe za lopovskiimi pretkanci so bile ničeve.

Obiskali so ga...

Dne 14. oktobra 1926 sta priredila gospod in gospa Löwenstein v svoji vili pojedino, na katero so bili povabljeni angleški lordi, francoski grofi in ameriški dolarski mogočnejši. Po imenitni pogostitvi se je odstranil od zabave g. Löwenstein krog polnoči, ker je imel navado, da je bil ob 6. uri zjutraj na nogah. Po drugi uri čez polnoč so se poslovili tudi ostali gosti od soproge Löwensteinove.

Ko je zbudil drugo jutro sluga Löwensteina, je opazil, da je bilo v pred-sobi spalnice vse v največjem neredu. Gospodova obleka je bila razmetana po tleh in iz sukna iztrgana fura ali podloga. Stoli so bili prevrnjeni, omare odprte...

Pri tem poročilu je bankir prebledel. V enem kotu so našli Löwensteinovo denarnico, iz katere je zginil denar in bankirjevi tajni dokumenti. Löwenstein ni čul nočnih obiskovalcev, njegovi psi se tudi niso oglasili.

Löwenstein je hitel v sobo svoje žene in jo je zbudil. Tamkaj ni bilo niti sledi o kakem neredu. V eni omari med perilom je skrivala gospa ključ od blagajne za nakit. Ključa ni bilo. Tičal je v blagajni... Dragocenosti so bile izropane. Neznanec je odnesel dijamantov za 20 milijonov frankov.

zdaj počil strel in jih pozval? Počasi so se oddihali eden za drugim. Vse tiho... Franček je že moral biti preko obroča oblege in hiteti skozi šumo na Podgradje, kjer se bo odpočil in razgledal za nadaljnjo, veliko manj nevarno pot. Jarek krog zakopov se je pričel prazniti. Branilci so odhajali k počitku v trdni veri, da je premagal neustrašeni junak ovire in bodo sigurno prihodnjo noč rešeni oblege.

Jeruzalemski tabor je legal k počitku. Nedolžen mladenič je bil odposlan, da prinese izza Mure na Jeruzalem oljčno vejico rešitve in zmage nad pasjim sovražnikom!

==

Franček se je priplazil srečno po trebuhu s hriba v grabo, ne da bi zadel na kako stražo. V globeli je še čepe pazno gledal na vse strani, ali se bo zganilo kje kaj sumljivega, kar bi obetalo nevarnost. Spodaj vse tiho in mirno. Briti je začel po grabi mrzel zimski veter. Po vseh štirih je poskusil naprej. Za dobrih 30 korakov je bil gozd, ki se je vijugal po grebenu in mu nudil pri skakanju od enega drevesa do drugega

zadostno kritje. Pokrižal se je, vzdihnil k jeruzalemski Materi žalosti, se vzravnal in s par dolgimi skoki je bil v šumi. Bila je na prvi pogled prazna in nezastražena. Tukaj je šlo lažje. Treba je bilo iz previdnosti le na lahko stopati po zmrzlem snegu, da ne bi preveč škripal in poiskati za preskoke debelejša drevesa. Navidez lahko umikanje skozi goščo je bilo za neizkušenega mladca tolikanj naporno, da mu je zalival kljub mrazu pot čelo, ko je naletel že precej v gozdiču na pogorišča, iz katerih se je še kadilo. Od napol tlečih ognjev dalje so bili vozovi, konji, po tleh raztrošena slama, seno... Nobene straže. Očividno je tukaj taboril kručevski pratež, ker je vladala tolika brezskrbnost. Baš je nameraval obiti liki izumrli tabor, pa se je prikotalil iz voza dolg Kruc in momljaj v madžarščini: »Ištvan, ne bodi hud, če si stražil dalje. Takoj te zamenjam.« Franček je pritegnil sapo, stisnil v pest nož in prestopil naprej brez odgovora.

»Strela, se že zopet srdiš,« je nadaljeval od mraza drgetajoči dolgotetnež. »Vsaj požirek žganja mi daj,« je silil vanj dolgin od zadaj in že je bil tako blizu, da bi ga bil lahko otipal.

Mladostnega junaka je zapustila na mah zadnja

hih na brze konje, ki so morali s tem tovorom nekaj časa galopirati. Dolgo za tem so znašli prvi sodček za izdelovanje masla in pridelava surovega masla je takoj narasla in se razširila po vsem svetu.

Zanimiva statistika iz Londona.

V 19. stoletju je bilo v Londonu trikrat toliko krčem ter točilnic piva nego v današnjih dneh, čeravno je posedalo tedaj mesto komaj polovico današnjega obsega. V 19. stoletju beleži kronist: 200 krčem, 447 jedilnic, 550 kavarn, 6000 točilnic piva, 8700 točilnic žganja = 16.000 lokalov, po katerih so popivali Angleži. Število prebi-

Vsa oblastvena poizvedovanja za tajinstvenimi lopovi, ki so morali biti pomešani med gosti, so bila brezuspešna.

Šele sedaj!

Šele sedaj, ko so odkritja Staviskijevih sleparij, tatvin in lopovščin na dnevnem redu, so dognali, da se je baš leta 1926 naselil Staviski v Biarritzu s celotno svojo bando. Policija je sedaj dokazala, da je živel Staviski v Biarritzu od sleparij pri igri in od tatvin raznih dragocenosti.

Cela vrsta smrtnih nesreč.

Nadaljni potek Löwensteinovega življenja zgleda tako, kakor da ga je natiirala družba Staviskega v smrt. Kakor že omenjeno, je zginil Löwenstein

leta 1929 brez vsake nadaljne sledi iz letala.

Leta 1927 je umrl Löwensteinov so-trudnik princ Leon Radziwil v hotelu igralnice v Monte Carlo. V njegovi sobi so našli brizgalno s sledovi smrtonosnega strupa. Policija ni odkrila morilca in je razložila prinčevu smrt kot morebitni samomor.

Löwensteinov zadnji pilot, ki je vodil letalo, iz katerega je zginil bankir za vedno, je smrtno ponesrečil na zagonečen način. Istotako je zginil nepojasnjeno Löwensteinov sluga Baxter.

Danes je vse prepričano, da je zakrivil vse nepojasnjene zločine in umore nad Löwensteinom in njegovo ožjo okolico — Staviski s svojo bando!

Pogled v dobo najvažnejše iznajdbe.

Konec.

Možje so postali brezupni, le Marconi se je smehljaj. Bil je siguren, da mora poskus uspeti. Marconi je trdil, da so krive neuspeha železne vrvi, ki podpirajo ter držijo jambor. Po njegovem mnenju so sprejemale električno valovanje te vrvi in so ga požirale.

Dne 12. maja so podajšali sprejemno žico za 20 m in so postavili sprejemno napravo ob strani. Opazovalci so sedeli na dveh stopnicah pred aparatom in so čakali ... Nekaj se je zganilo ... Zgledalo je liki znamenje ... Bila je prevara ...

Proti večeru omenjenega dne je nastal silovit vihar in so prekinili poskus.

Dne 13. maja se je lotil začevje Marconi. Sprejemno žico so zopet podajšali in sprejemno napravo so odnesli na obalo. Anteno so natančno preiskali. Na ta način je bila sprejemna žica skoraj podvojena — učinek železnih vrvi malodane odstranjen.

Hud veter je pihal od morja. Pet mož je privleklo velik zaboj in se je skril pod njega, da bi bili zavarovani proti viharju. Zastava na skali Lavernock Point je zaplapolala ... skozi meglo je prišel odgovor.

Petorica se je stiskala pod zaboj in oči vseh so bile zasajene v sprejemni aparat ... Minula je ena minuta ... še druga ... in nato se je prikazalo na belem papirju znamenje: tri kratke črte, dolga, tri kratke, dolga ... Pred petorico je nastala črka V ...

Marconi je pogledal na stran, njegove oči so zabliščale in izvil se mu je vzdih: »Ecco (glej)« in nepopisno vznemirjenje se je polastilo vseh opazovalcev. Pred njimi so se kopičila znamenja, prenešana brez glasu ter nevidno z otoka Flatholme po zraku, ki tvori edino zvezo med zemljo ter zvezdami.

Poglobimo versko vzgojo!

Dopis iz učiteljskih krogov.

Zelo hvalevreden pojav je uvedba skupne sv. maše za šolske otroke. Skrb in delo, katero si s tem naloži g. katehet, naj opomni v prvi vrsti starše, da pomagajo pri tem vzgojnem poslu. Je pač nelep in žalosten pojav, ako se obnašajo otroci v cerkvi kakor na sejmu: ne poslušajo pridigarja in se ne brigajo za posamezne dele sv. maše. Ako je bila v tem oziru dosedaj velika brezbriznost, naj se sedaj popravi. Starši naj zabičijo otrokom vedenje v hiši božji in zahtevajo ponovitev glavnih misli pridige. Premalo se je dosedaj vršila skupna molitev; je pač premalo, ako desetorica otrok moli, ostala večina pa šepetaje razpravlja svoje pomenke in se ozira okrog. K otroškemu pevskemu zboru naj bi se pritegnili tudi dečki ter naj se gleda na lepše, umet-

niško izvajanje. Od kakšne otroške prireditve naj bi pa učiteljstvo naklonilo znesek, da se revnim otrokom omogoči nabava mašnih knjižic. Na ta način se naj pripomore k lepemu delu za dušno izobrazbo naše mladine. Domača hiša naj pa koraka skupno s cerkvijo, in uspeh ne bo izostal. Delo, ki se je začelo, naj se pridno in smotreno nadaljuje tudi med našo izvenšolsko mladino, kateri poglobljena verska vzgoja ne bo škodovala, saj jo ogroža sovražnik od vseh strani. S tem, da posvetimo vse naše moči mladini, lahko brez skrbi zremo v bodočnost!

★

Vurberg. V nedeljo dne 27. maja vprizoritev novovrstne igre »Prodane žrtve«, slika iz »Kolodvorskega misijona«. Pričetek po navadi. Vstopnina ugodna za vsakega. Zato ljubko povabljeni vsi prijatelji poštene zabave!

Sv. birma.

Knjižica, ki pouči botre in birmance, kako se je ravhati pri sv. birmi, se dobi za Din 3.— v knjigarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

valstva okrog 1 milijon. Povprečno je prišla po 1 točilnica na 40 — 60 duš. V prejšnjem stoletju je bilo jedva še 5000 točilnic, dasiravno je bilo trikrat več ljudi.

Zlati meč ukraden.

Zlati meč ruskega velikega kneza Vladimirja je bil zadnje dni ukraden v Njujorku od neznanec. Vse je prepričano, da je izmaknil zgodovinski meč kak Rus, ki je hotel preprečiti s tatvino, da bi ne bila dragocena zapuščina carske Rusije prodana na dražbi. Da je ta domneva pravilna, dokazuje dejstvo, da se tat drugih še dragocenejših predmetov, ki so bili v bližini sablje, ni niti dotaknil. Omenjeni meč je

plahost, ki ga je obletaval pri pojavu Kruca. Z bliskavico se je okrenil, zamahnil z desnico in Madžaru je tičal nož do ročaja v grlu. Zabodeni niti krikniti ni utegnil. S celo težo na dolgo potegnjenega telesa je telebil ritanski po vozu, iz katerega sta pogledala kar dva konjuha v glasnem prepričanju, da se je crka dolgoteta opil na straži in ne more pogoditi v svoj voz. Za po tleh zloženega in domnevanega pijanca bi se niti zmenila ne bila, da ni spodrsnil Franček v naglici pri skoku po oledenelem dračju z obema nogama in zakolobaril po tleh. Konjarja sta bila uverjena, da je tudi zamena straže prepirljivec Ištvan pijan, da niti stati ne more. Planila sta iz voza v sneg v trenutku, ko se je vzravnal mladeč od padca in se hotel izmuzniti naprej. Pobeg naenkrat iztreznjenega pijanca je opozoril Madžara z debelim sumom na vohunsko presenečenje. Sklonila sta se pod voz in zasledovala vsak z okovano vozno vago v roki begunca, ki se je umikal iz gozda na desno stran proti grabi. Kruca sta robantila v svojem jeziku, napenjala oči v temo, nikogar — — — Ako bi šlo za sotovariša, bi se sigurno odzval in počakal. Nočni kolovratež je kar naenkrat zginil — — — Franček se je stiskal

zravnal liki sveča ob debelejši hrast in stal pripravljen na smrtonosen zamah z nožem.

Konjarja nista opustila kar zlepa zasledovanja. Klošturila sta okrog od debela do debela. Ogleduh se je moral nekam potuhiniti. Sukala ter motala sta se v vedno večjem krogu, ko je dvignil eden visoko vago v zamah za udarec, ki se pa ni ustavil na Frančkovih glavah. Predno je ohlinil trdi les mladeniča, je že zakrilil Oger z rokami, kriknil obupno iz polnega grla, se vrtel ko podsekan hrast, lopnil po tleh na obraz in izpod njega je pordečil sneg — — — Mesec je posinil izza oblaka. Franček je potegnil pištolo, da bi upihnil drugega zasledovalca, ki je pa ob smrtnem opoteku tovariša obstal in zaklical na pomoč! Naš junak je navil petelina, dvignil orožje in nameril proti Kruku. Sproženi petelin je samo šklesnil po kremenu, užgal iskro — — — poka ni bilo — — — Smodnik se je stresel s prašnika pri spodrsu in padcu po kupu dračja. Strel v odločilnem trenutku je odrekel. Franček je obrnil orožje, ga zagrabil za cev, zamahnil, a v tem trenutku se je zablisnilo tudi po njegovih možganih. Iz za hrastovega debela je odjeknil glasen — črep! Neznaneč niti zakričal ni. Madžar ga je bil lopnil s težko vozno

Dne 13. maja 1897 je prejela ob vznožju skale Lavernock krst iznajdba, ki je zajela nekaj deset let za tem celotni svet.

S tem je bil položen temelj. Sledila so nadaljnja trudapolna dela, ki so bila spremljana od uspehov ter neuspehov.

Nadaljni uspehi in neuspehi.

Junija 1897 je uspelo, da so premostili brezžičnim potom razdaljo 14,5 km od skale Lavernock Point do Brean Down. Antene so tokrat držali zmaji, katere je gnal veter vedno kvišku. Za tem je sledila cela vrsta neuspešnih poskusov.

Marconi ni bil več osamljen. Nadaljevala sta poskuse tudi nemška profesorja Slaby in Braun. Leta 1898 je znašel Braun zaprti krog valovanja in s to napravo je obhajal brezžični brzojav svoj zmagoslavni pohod.

Leta 1900 je bila zgrajena v Borkumu nemška oddajna postaja. Leta 1902 je poslal Marconi brezžično brzojavko preko Aatlantskega Oceana. Leta 1919 so pričeli po Marconijevem navodilu delati s kratkimi valovi in leta 1924 se je vršil prvi brezžični pogovor med Londonom in Avstralijo.

Zaključek.

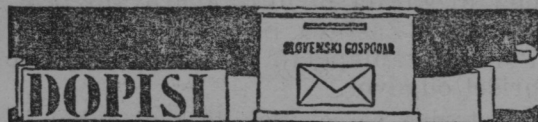
Preteklo je 37 let od onega pomenljivega dne, odkar je oznanil mladi Marconi z vzklikom: »Ecco...« novo iznajdbo svetu in s tem se je spremenilo marsikaj. Brezžični brzojav je postal last vseh narodov na svetu. Zemljo obdajajo omrežja valov, ki prodirajo v najbolj oddaljene kraje, v pustinje, na vrhove gor in v pokrajine večnega ledu...

Leta 1909 je prejel Marconi s profesorjem Braunom Noblovo nagrado. Leta 1918 je postal senator, danes je predsednik italijanske akademije, mož, ki je preobložen s častmi in s premoženjem. Na Marconija se upirajo še danes oči celega sveta. Ko je vprašal Marconija neki Anglež, če je zadovoljen s svojim življenjem, mu je ta odgovoril brez pomisleka: »Da.« — Anglež je še bil nadaljnega mnenja: »Morate pač biti človek brez vsakih želj za bodočnost?« — »Brez želj? Mogoče... Če bi imel eno željo, bi bila ta, da bi lahko doživel neprestano trenutek ob vznožju skale Lavernock Point na Angleškem, ko so se prikazala prva brezžična znamenja na papirju. Ta dogodek je bil višek veselja v mojem življenju.«

niški postelji meseca februarja obhajala svojo zlato poroko, je bila daleč na okoli znana kot velika dobrotnica ubogih. Njen pogreb, kate-rega je oskrbel »Mestni pogrebni zavod« iz Maribora, je bil veličasten, kar spričuje, kako priljubljena in spoštovana je bila pokojnica. Ob odprtem grobu se je od rajne gospe poslovil v lepih besedah g. duhovni svetnik iz Ruš. Pogreba se je poleg drugih udeležilo tudi Ognjegasno društvo iz Bistrice pri Rušah. Tem in vsem obilnim udeležencem bodi za udeležbo pogreba izrečena pristrčna zahvala. Pokojnici pa želimo večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti! Dobrotni Bog pa naj ji milostno poplača, kar je njeno usmiljeno srce dobrega storilo ubogim ljudem!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Dne 8. maja je nam naznanil srednji zvon, da je v pretekli noči Bog poklical k sebi blago ženo in mater štirih malih otrok Karolino Krajnc, rojeno Hintereegger, staro 38 let. Bila je soproga bivšega župana občine Žikarce. Bolehala je več let, začetkom tega leta pa jo je jetika položila na bolniško posteljo, kjer je vdana v voljo božjo trpela hude muke ter večkrat sprejela sv. popotnico. Upala in želela je, da bi še živela za otroke in za moža, a Vsegamogočni je odločil drugače. Zadnje njene besede, ki jih je rekla svojem, so bile: »Molite! Molite! Molite!« Pred tremi tedni je povabila prijatelje z Dravskega polja na obisk na dan Kristusovega Vnebohoda; ko so prišli, so jo našli na mrtvaškem odru. Pogreb se je vršil popoldan ob ogromni množici ljudstva. Gotovo nad tisoč jo je spremljalo na zadnji poti. Ni bilo nobeno oko suho, ko so ji pevci doma in na pokopališču zapeli slovo in ko so pogrebci spustili krsto v jamo. Rajna naj počiva v miru! Možu in otrokom naše sožalje!

Nova vas pri Slov. Bistrici. Tukaj je umrla po daljšem bolehanju na lepem Jerovškovem posestvu Hanika Jerovšek, sestra blagopokojnega ravnatelja Cirilove tiskarne g. dr. Antona Jerovška. Bila je skromna, delavna, skrbna, velika dobrotnica revežev in je bilo njeno življenje posvečeno službi Bogu in Mariji. Nekaj let sta živeli z njeno že rajno sestro skupaj v lepi hiši v Novi vasi, a po smrti sestre se je preselila Hanika na od rajnega monsignora zgrajeni novi dom tik prvotne Jerovškovine. Dobra Hanika je imela vsega dovolj,

Sv. Anton na Pohorju. Po odhodu župnika g. Letonje k Sv. Božjenu v Slov. goricah je prevzel dušnopastirsko soupravo upravitelj iz Sv. Primoža na Pohorju, dokler ne nastopi župnijo lasten duhovnik. Shod Sv. Antona se bo tudi letos slovesno obhajal kakor običajno. Predvečer, to je v torek dne 12. junija, je sprejem selniške procesije in pridiga in večernice. Drugi dan se začnejo sv. maše ob 4. uri. Ob šestih je pridiga in peta sv. maša, ob desetih druga pridiga in velika sv. maša. P. kapucin in več duhovnikov pride že v torek in se bo že ta dan spovedovalo v noč. Na god sv. Antona pride pa še več duhovnikov. Bo-

torej obilo prilike za sprejem sv. zakramentov. Častilci sv. Antona Padovanskega, ki se mu v mnogih prilikah radi priporočujete, pridite tudi za njegov god na sicer strmi pa prijazni grič, da mu v lepi antonski cerkvi priporočite vse svoje dušne in telesne zadeve! Najlepša in sadosna pa je romarska pobožnost, ako je združena s sv. spovedjo in s sv. obhajilom.

Limbuš pri Mariboru. Dne 2. maja t. l. smo spremlili k zadnjemu počitku na limbuško pokopališče blago gospo Elizabeto Schigert, soprogo g. Henrika Schigert, oskrbnika posestev na Janževem vrhu pri Limbušu, ki so last g. grofa dr. Merana, ki je po večletnem hudem trpljenju, kljub obilni in vsestranski zdravniški pomoči v starosti 76 let v Vrhovem dolu pri Limbušu za vedno zatisnila trudne oči. Pokojna gospa, ki je letos na tistem v bo-

vago s tako močjo preko glave, da ga je oropal udarec pri priči zavesti in je omahnil po tleh.

Že je bilo celo taborišče na nogah. Konjuhi so kresali plamenice, da bi razmotali, zakaj toliko neobičajnega nočnega hrupa. Pri svitu bakelj so zadeli na prvega tovariša, ki je bil zaboden v vrat in niti hropel ni več. Drugi Kruc, ležeč stegnjen vznak kakor snop, je grebel s prsti po snegu in stresal v zadnjih utripih noge — Nož mu je tičal v prsih! Tretji Kruc Šandor, ki je potipal z vago na smrt grizečega psa, je stal ob onesveščenem plenu in ga obračal sem ter tja. Toliko se je že bil razpukšal, da je bil siguren, da gre za čedno oblečenega vohuna ali begunca iz jeruzalemskega tabora. Svit plamenic je privabil iz grl vseh kosmato zanemarjenih hlapcev glasno začudenje. Na tleh ob hrastovem deblu je ležal z obrazom navzgor, zaprtih oči in grgrajočega dihanja ne kakorjaški mustačar — nežen mladenič, ki je sfrčal pred kratkem iz materinega naročja. Kljub uprizorjenemu pokolju je presunilo surovine usmiljenje do jedva godne mladosti, ki se je povzpela do tolike hrabrosti ter smelosti.

Dva sta pograbila nezvestnega, drugi so svetili

in šli so iz gozda ven, po grabi ter navkreber v drugo šumo, kjer je taboril pod gričem poveljnik s starešinami.

Je bilo precej govorjenja sem ter tja. Slednjič si je ogledal Godrnja sam z vago zajetega špijona in zapovedal, naj ga preiščejo natanko od pet do glave.

»Ali gre za oznanilca bližajoče se pomoči ali za poslanca po pomoč?« je menil Oberkruć, »nekaj bo imel gotovo pri sebi. Če ne bo imel ničesar v žepih, naj mu razrežejo obleko na drobne kose. Pisanje bo kje ušito. Takle negodnik se ne bo klatil okrog brez pismenega povelja ali prošnje.«

Stari Godrnja je imel prav. Izrezali so iz jopiča pismo. Po prečitanju je bil postarani tolovaj vesel, da se je zavrtel na peti; tleskal je z rokami in govoril smeje: »Imam ga, pasjega sina! Sama mi ga je poslala v past, da se osvetim najprej njeni krvi in potem šele njen sami!«

»Hej, tovariši,« je vpil poveljnik, »polivajte dečka z mrzlo vodo, da se zave do jutra! Nam bo izblebetal še marsikaj zanimivega, kako in kaj se godi onim tamle na hribu!«

prejel veliki knez pred 50 leti od častnikov svojega polka. Meč je povsem zlat in je zelo razkošno okrašen z dijamanti, rubini ter safiri. Ob izbruhu boljševiške revolucije so prenesli ruski begunci dragocenosti v Ameriko. Njegov zadnji lastnik je zašel v veliko pomanjkanje in radi tega je zastavil meč v njujorški mestni zastavljalnici. Zlate sablje se drži naslednja vera: Ko so predajali oficirji meč knezu, se je pojavil med njimi naenkrat berač, ki je izrekel prerokbo, če bo prešel meč v roke tujega naroda, bo prizadjan majki Rusiji — smrtni sunek!

(Dalje sledi.)

zdravja se ni veselila in jo je mučila bolehnost, katero je prenašala vdana v božjo voljo, dolga leta. Od vzgledne Jerovškove rodbine v Novi vasi se raduje mladeniškega življenja samo še dobri Hanikin nečak Hanzek, ki služi vojake in kateremu doma gospodari in gospodinji njegova mati vdova. Blagopokojno Haniko so izročili materi zemlji poleg njenega očeta, matere, dveh bratov, ene sestre in enega nečaka na domačem mirodvoru v Slov. Bistrici v soboto dne 19. t. m. ob obilni udeležbi sofaranov, sorodnikov ter znancev. Dobra Hanika, uživaj zasluženi pokoj, nečaku in njegovi materi naše sožalje!

Velika Nedelja. Smrtna nesreča triletnega otroka. V ponedeljek dne 16. maja je utonil triletni otrok Ivan Pfeifer iz Šarinja. Šel je z materjo na delo v gorice. Kmalu se jej je izgubil izpred oči. Dokaj hitro ga je mati pogrešila. Ker ga ni mogla najti, je naprosila druge, da so ji pri iskanju pomagali. Našli so ga šele popoldne po dolgotrajnem iskanju v neki kadi, ki je bila le deloma napolnjena s prav mehkim apnom, nad katerim je stala voda. Otrok se je tu igral, se prevagal in padel z glavo naprej v ozko kad. Pomagati si ni mogel, ker se ni mogel obrniti. Umrl je na zadušenju v tej apneni vodi. Isti dan je stopila v zakon nečakinja našega g. dekana Micika Horvatova s svojim izvoljencem Ivanom Hanželičem, posestniškim sinom iz Hardeka pri Ormožu. Pri tej priliki so darovali veseli gostje za knjižnico prosvetnega društva »Mir« 122.50 Din. Bog jim povrni, mladoporočencema pa želimo mnogo sreče in obilo božjega blagoslova. Katoliško izobraževalno društvo »Mira« je prejelo od veleč. g. dr. Laštarca 50 Din za novooživitvorjeno knjižnico. Bog plačaj! Druge pa prosimo posnemanja! Za ta dobljeni denar se je nabavilo nekaj novih knjig, ki so že tudi na razpolago v dvorani Društvenega doma.

Pišec. Gotovo si že mislite, g. urednik, da smo vsi pomrli, ker ni nač glasu več od nas. Toda temu ni tako. »Spet kliče nas venčani maj!« In smo jo mahnili na majniške izlete. Ko pa človek utrujen pride domov, se mu ne ljubi pisati. Pa smo tudi bili razigrane volje na teh šolskih majniških izletih. Naj se mladina le navriska in napoje, saj v starosti se menda ne bo nobenemu več ljubilo ne vriskati in peti, če bodo časi polni griže še dolgo trajali. Sicer pa moramo sporočiti veselo vest, da je na šoli v Pišecah nastavljen za učitelja g. Tominc Milan iz znane Tominčeve hiše. Mlademu gospodu, ki je bil že dalje časa med brezposelnimi učitelji, to se pravi le radi učiteljske službe, k nastavitvi iskreno častitamo. Daj Bog, da bi užil med našo mladino dokaj prijetnih in veselih uric ter žel na polju vzgoje obilo uspehov! — Žalostno vest pa še moramo sporočiti vsem, ki poznajo našega draga Fricla in se zanimajo zanj: Ta lumpček se še do danes ni vrnil iz Butal. Čeprav je njegova boljša polovica potočila že na škafe solz in mu vsak dan brzojavlja po jezičnem brzojavu, da bi se ja vrnil, ga ni od nikoder. Toda po ovinkih smo zvedeli, da se mu v Butalah predobro godi, hranijo ga s samimi kolinami, da bi se boljše zredil in jim ne delal sramote. V Butalah živijo namreč samo žejni ljudje, da, ko glasujejo pri srenjskih sejah, ne morejo vstajati in tako vedno obvelja predsednikova beseda. Tudi dekleta so baje v Butalah v Fricla do ušes zaljubljena. Pa mu tudi to laska, ker njegova slabša, oziroma boljša polovica je že bolj stara, to se pravi: Abrahama je že videla. Ali kljub vsemu se misli naš Fricl, kakor doznavamo, vrniti iz Butal, samo prej še mora skidati ves gnoj iz butalskih

hlevov. Le pridi, dragi Fricl, kmalu domov! Zidarska sezona se je že začela, pa nimamo izkušenega palirja. Slavoloke za Tvoj sprejem že pripravljamo, kajti tako izobraženega ter izkušenega moža moramo že dostojno sprejeti, da bomo tudi mi deležni učenosti, ki si si jo v Butalah pridobil. Morda bo tudi pri nas treba kedaj gnoj kidati. Torej na veselo svidenje!

Gori!

Vsak dan gori in milijone Vašega premoženja požira ognjeni Moloh. Kdo Vam pomaga? Le smiselno zavarovanje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Ne ure ne dneva ne veš!

Morda že jutri izgubijo Tvoji malčki skrbnega očeta, zlato mamico. Kako jih najgotoveje oskrbiš? Le s solidnim zavarovanjem za slučaj smrti ali doživetja pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Stotisoč

in več razumnih gospodarjev, skrbnih gospodinj in uvidevnih ljudi je doslej zaupalo svojo gospodarsko varnost Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Resnično! Prav nikakega pametnega razloga nimaš, da se ji v katerikoli panogi zavarovanja ne bi zaupal tudi ti!

Poslednje vesti.

Politične novice.

NENADNA UVEDBA DIKTATURE NA BOLGARSKEM.

Med političnimi vestmi poročamo o krizi Mušanove vlade. Kralj Boris je ponovno dal Mušanovu nalogo, da naj sestavi on vlado iz strank. Mušanov najbrž ni imel sreče pri sestavljanju vlade in povrh je hotel vodja fašistov Cankov zbrati dne 21. t. m. v Sofiji nad 50.000 svojih pristašev ter proglasiti fašistično diktaturo. Dvor ter vojska sta znala, da je Mušanov v škripcih in kaj da namerava Cankov in radi tega sta prehitela fašiste. V noči na 19. maja je razpustil kralj Boris parlament in je sestavil izvenparlamentarno vlado, ki bo vladala brez narodne skupščine in bo imela diktatorski značaj. Vladi načeljuje Kimon Georgijev, rezervni polkovnik in bivši notranji minister v Cankovi vladi. Drugi ministri so zastopniki vojaških krogov in politiki izven strank. Nova vlada ima nalogo, da omili neznosne gospodarske razmere, dvigne finance in da se res spoprijatelji s sosedi na Balkanu. Nova vlada je izdala v omenjenem smislu svoj proglas na narod. Državni prevrat je bil izvršen brez posebnih težkoč s pomočjo vojske, ki je zasedla vse javne urade v prestolici. Beograjski politični krogi so prepričani, da bo nova vlada nadaljevala politiko zbližanja med našo državo in Bolgarijo, kar je tudi iskrena želja vladarjev obeh držav.

Po izvršenem preobratu vladata v Bolgariji popolen red ter mir. Nova vlada bo preuredila državo na stanovski podlagi. Za novo vlado stoje trdno kmetje. Vsa predznamenja kažejo, da se bo novi režim potrdil, da zatre ter iztrebi organizacijo makedonstvujočih.

Narodni socialisti v Avstriji na delu proti Dollfussovemu režimu. V dnevih pred binkoštnimi prazniki so vprizorili avstrijski hitlerjevci celo vrsto napadov na železnice, mostove in javne zgradbe. Uradno poročilo navaja, da je bilo največ atentatov na železniške proge v okolici Dunaja in so pognali atentatorji z dinamitom v zrak enega od mostov pri Burkersdorfu. Vojaški oddelki so zasedli vso okolico omenjenega kraja, a krivcev niso mogli prijeti. V predmestju Innsbrucka je zletel v zrak železniški most in je bil promet s Salzburgom prekinjen. S pomočjo 6 peklenških strojev je bilo izvedenih še več nadaljnjih napadov. Eksplozija dinamične patrone v dunajskem Festspielhausu je napravila ogromno škodo in vsi, ki so bili v trenutku eksplozije v poslopju, so težje ali lažje ranjeni. Avstrijski hitlerjevci so pričeli na vsej črti skrbno zasnovano ofenzivo proti sedanjemu načinu vladanja na Avstrijskem.

Domače novice.

Smrt našega starega pisatelja. Na binkoštno nedeljo je preminul v Mariboru znani 70-letni pisatelj Josip Kostanjevec. Rodom je bil z Vipave. Študiral je učiteljske in je bil v Ljubljani vadniški učitelj do upokojitve leta 1910. Po prevratu se je naselil v Mariboru. Cela desetletja je pridno sodeloval pri vseh leposlovnih slovenskih listih, dnevnikih in pri Mohorjevi družbi. S svojimi deli je blagopokojni zaslužil, da ga ohrani slovenski narod v trajno hvaležnem spominu!

Birmanih je bilo letos v mariborski stolnici na binkoštno nedeljo 1189 otrok.

Utonil v Dravi. Dne 21. maja je utonil v Dravi med Mariborom in Mariborskim otokom 23letni pekovski pomočnik Alfred Geiser.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Studenčih pri Mariboru dne 21. maja ob eni uri v noči posestniku Senekoviču v ulici Ob obrežju. Poginilo je več živine. Dve kravi so morali doklati. Škoda 10.000 Din.

Smrtna nesreča otroka. V Zgornji Bistrici je bila mati Antonija Vidmar na delu v tovarni. Dveletno Anico je čuval doma njen slaboumni brat. Ko je nesel stari materi na polje južino, je vzel s seboj otroka. Na povratu se je dekletce igralo ob potoku ter padlo v vodo, ki ga je odnesla v žleb. Nekaj časa je otrok kričal ter se držal za deske žleba, a slednjič ga je voda odnesla in so ga našli mrtvega v zbiralniku.

Ponovni številni požari na Dravskem polju. V Račah je uničil dne 18. maja ogenj gospodarsko poslopje posestnika Ivana Štanglerja, ki prebiva v Braunšvajgu pri Račah. Škoda 30 tisoč Din. V pozni noči sta pogorela posestniku Francu Šapecu v Selovcu hlev in hiša. Rešili so živino. Škodo cenijo na 90.000 Din. V vasi Jiršovci v župniji Sv. Urbana pri Ptujju je pogorela domačija posestnika ter župana Jožefa Zelenika. Ogenj se je razširil tudi na sosedne viničarije Alojzija Petriča ter Alojza Lovreca. Gašenje je bilo onemogočeno zaradi pomanjkanja vode. 60.000 Din znašajoča škoda je krita le deloma z zavarovalnino.

Bogat vlomilski plen. V noči na 19. maja je bil izvršen od neznancev v Trbovljah v cementarno vlom. Vlomilci, katerim so morale biti dobro znane razmere, so se lotili kovčeka, v katerem je bil denar za delavske mezde, in so odnesli do 100.000 Din.

Strela zažgala gospodarsko poslopje. Na Viču pri Ljubljani je zanetil udar strele gospodarsko poslopje, last g. R. Zalokerja. Zgorela je tudi 10.000 kg sena. Škoda 35.000 Din.

Velika železniška nesreča. Dne 21. maja na večer je zavozil pri Slavonskem Brodu vlak

v skupino preko železniškega tira se vračajo kmetov ter je povozil smrtno 4 kmetice.

Veliki adresar za mesto Maribor in širšo okolico (Celje, Ptuj) izide tekom leta in bode vseboval 55.000 adres za mesta Maribor, Celje in Ptuj ter adrese in podrobnejše podatke posameznih občin bivše mariborske oblasti (občinski urad, župnija, pošta, železnica, šola, sodišče, orožniška stanica, vojno okrožje, število prebivalstva in hiš, trgovina, promet in obrt). Izda Tiskovna založba, o. r. z. z. o. z. Maribor, Gregorčičeva ulica 26, tel. 29—70.

Mariborski trg 19. maja 1934. Pripeljanih je bilo 44 zaklanih svinj, cene mesu 12—13 Din, špehu 12—13; pripeljali so sena 13 vozov po 28—34 (100 kg), ržene slame 2 po 20—22, škopa 8 po 0.75—1, pšenice 14 vreč po 1.25, rži 8 po 1, ječmena 18 po 1, koruze 16 po 1, ovsa 14 po 0.75, prosa 13 po 1.25, ajde 6 po 1, fižola 14 po 2—3; krompirja 9 vozov s 113 vrečami po 0.75—1, čebule 20 vreč po 3—4. Cene česnu 6—8, kislemu zelju 3, smetani 10—12, mleku 1.50—1.75, maslu surovemu 20—24, kuhanemu 28, čajnemu 28—32, domačemu siru 5—8, jajcem 0.33—0.50. Kokoši 214 po 20—30, piščancev 2410 po 20—50 (par), gosi 4 po 40—60, puranov 8 po 40—80, rac 26 po 15—20, domačih zajcev 45 po 5—30, kozličkov 36 po 30—80; suhe slive 8—12, črešnje 5—10, orehi celj 10, luščeni 34.

Dopisi in prireditve.

Sv. Barbara v Slov. goricah. V nedeljo dne 27. t. m., ob treh popoldne, priredi tukajšnji Podmladek Jadranske straže materinsko proslavo. Na sporedu je igra štiridejanka s petjem »Zgodba sirote Anice«. Prisrčno vabljeni prijatelji otrok!

Hajdin pri Ptuj. Prostovoljna gasilska četa priredi v nedeljo dne 3. junija na vrtu g. Ogrizeka tombolo. Čisti dohodek se bo uporabil za nabavo avtomobila. Lepi dobitki, dobrodelni namen in vztrajna delavnost hajdinskih požarnikov bodo gotovo privabili mnogo prijateljev k prijetni zabavi. Tablice bodo po 2 Din. Začetek ob 15. uri. V slučaju slabega vremena se prireditve vrši prihodnjo lepo nedeljo.

Čadram. Tukajšnja Marijina družba priredi v nedeljo dne 27. maja in v nedeljo dne 3. junija v dvorani Ljudske posojilnice v Oplotnici prelepo igro »Madona v gozdu«. Začetek ob tretji uri popoldne. Najvljudnejše vabljeni!

Novacerkev pri Vojniku. Še ni dolgo, ko smo slavili 90letnico Franca Jankoviča, očeta pred meseci umrlega mariborskega zdravnika g. dr. F. Jankoviča. Obče znani ter priljubljeni stari očka Jankovič je te dni preminul v Novicerkvi pri Vojniku v izredni starosti 91 let. Pravi slovenski korenini svetila večna luč!

Sv. Jurij na Pesnici. Velikega pomena je za nas dan 17. maja t. l. Po dolgem času smo dobili svojega dušnega pastirja v osebi g. Antona Zupanič, ki je prišel iz Sv. Jurija ob južni žel. Take slovesnosti Sv. Jurij na Pesnici že dolgo ni videl. Vse je tekmovalo, da bi čim lepše in dostojnejše sprejeli svojega novega duhovnega pastirja. Novemu g. župniku naj vsemogočni da svoj blagoslov in ljubeza zdravlja, da bi duše, izročene mu tukaj na meji države, enkrat srečno pripeljal pred božji prestol.

Velika Nedelja. Tukaj sta bila poročena dne 14. t. m. Hanželič Ivan, posestnikov sin iz Hardeka pri Ormožu, in Horvat Marica, posestnikova hči iz Cvetkovec pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Poročal je nevestin stric,

dekan Friderik Horvat, poročno mašo je pel ženin brat, celjski profesor dr. R. Hanželič. Bog daj srečo in Kraljica Majniška!

Verzej. Kakor smo poročali že v zadnji številki, bo Marijanišče na praznik presv. Trojice dne 27. maja obhajalo svoj glavni praznik Marije Pomočnice. Kot priprava se vrši slovesna tridnevica. Na predvečer ob sedmih pridiga in slovesne večernice. Drugo jutro ob 5. uri sv. maša z blagoslovom za sotrudištvo in pridigo. Ob pol desetih bo pred lurško votlino na prostem slavnostna pridiga in slovesna sveta maša. Popoldne ob pol treh pridiga. Nato se razvrsti procesija s kipom Marije Pomočnice. Marija vas kliče, Marijine družbe, mladeniške in dekliške, pridite z zastavami!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naši romarji so se vrnili srečno od Marije Bistričke in nam sprosili tam blagodejen dež. — Minuli petek zjutraj je pretresljiv jok pri Kocuvanovih v Sovjaku naznanjal, da jemlje slovo od tega sveta mlada žena in mati Klara Kocuvan. Par ur po porodu je umrla in pustila moža in šest neboljenih otrok same. Pred smrtjo je še rekla: »Nesite malo še pred binkoštni h krstu in Ivanka naj ji bo ime! Oh, ubogi otrok, ki niti en dan nisi imel matere! Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. Vse si je brisalo solze, ko je gledalo za krsto stopajočega moža in jokajoče malčke, ki ne bodo nikdar več čutili materine ljubezni. Pokojna je bila dobra mati in pridna gospodinja ter je rada prepevala.

Sv. Rupert nad Laškim. Nič ni več slišati o Sv. Rupertu, me je zadnjič podražil sosed iz Kalobja; ali ste vsi Ruperčani umrli, ali pa ležite bolani v postelji? Skoro imaš prav, sem mu odgovoril. Sicer še živimo in zlasti naša mladna nič ne kaže, da bi hotela v krtovo deželo; res pa je, da so naš v javnosti izbrisali iz seznama živih: našo veliko župnijo so ob razmejitvi občin raztrgali na vse dele sveta. Drugo zapostavljanje nas je zadelo, ko je oblast iz naše trirazredne šole odvzela dva učitelja in nam pustila le eno učiteljico; ni mogoče, da bi ena sama oseba obvladala tri razrede z več kot 170 šolarji. Listi so poročali, da je bil za Sv. Rupert nastavljen neki g. učitelj s soprogo učiteljico, a sliši se, da ne pride v ta hriboviti kraj. — Dne 15. maja smo pokopali posestnika Janeza Pavliča iz Sv. Petra. Živel je v skromnih razmerah, zapustil vdovo z 9 večinoma nepreskrbljenimi otroci. Naj počiva v miru! — Dne 25. marca je umrl v celjski bolnišnici Bonaventura Zajc, mladenič iz Sv. Ruperta kot žrtev ponočne nesreče. Naj v miru počiva!

Marija Gradec pri Laškem. Dne 24. aprila je naš občinski odbor sklepal o proračunu za proračunsko leto, ki se začne 1. aprila 1934 in traja do 31. marca 1935. Stroški znašajo 147.081 Din, istotako tudi dohodki. Doklade se bodo pobirale v isti višini kakor lansko leto, namreč 140% na neposredne državne davke. 150 D od hl vna. Znižala pa se je pasja taksa od 25 na 10 Din. Med stroški zavzema največjo postavko šolstvo okrog 57.000 Din in ubožni zaklad okrog 25.000 Din. Tudi za obnovitev mostu, oziroma brvi čez Savinjo v Šmarjeti se je postavilo v proračun 4000 Din. Za ceste je postavka 10.000 Din. Po ministrski uredbi od 9. septembra lanskega leta se je občini priklopila katastralna občina Sv. Peter; s tem pa je tudi občina prevzela 7 km dolgo bivšo okrajno cesto od Bezgovja proti Sv. Rupertu, tako da mora sedaj občina oskrbovati celo nekdanjo okrajno cesto, ki se odcepi v Lahomnem od banovinske ceste Jurklošter—Laško, proti Sv. Rupertu v dolžini 12 km. Cesto Lahomno—

Sv. Rupert je že leta 1922 prevzel okrajni zastop, a je sedaj zopet padla v breme občini. Občinskemu odboru se je posrečilo sestaviti proračun tako, da se doklade ne bodo zvišale kakor v nekaterih sosednjih občinah. Z ozirom na težke razmere, v katerih živi naš kmet davkoplačevalec, bo seveda treba misliti, da se doklade znižajo. — Dne 1. maja se je v gozdu pri sekanju drv ponesrečil 29letni Gorišek Fr. iz vasi Vodiško. Na dobljenih poškodbah je v nedeljo dne 6. maja umrl. Bil je bolehen že več let in zelo priden ter miren fant. Naj počiva v miru!

Zaloge oblek najvišjih osebnosti.

Ruska carica Elizabeta je umrla leta 1762. Po njeni smrti so ugotovili, da je posedala 8700 najdragocenejših oblek. V francoski revoluciji obglavljena francoska kraljica Marija Antonijeta, hči cesarice Marije Terezije, je podarila gospici Bertin, ki je bila njena svetovalka glede mode, ko se je slednja poročila, 80 parov čevljev, 100 tucatov svilenih nogavic in dragocenih čipk za 60.000 frankov. Saksonski prvi minister grof Brühl je posedal: 5000 oblek, 47 kožuhov, 13 mufov, 75 lahkih sabelj, 102 žepni uri, 87 prstanov, 63 stekleničic dišečih tekočin in 1500 lasulj. — Francoski kralj Ludvik XIV. je sprejel leta 1715 v avdijenco poslanika Perzije. Ob priliki tega sprejema se mu je bleščal na klobuku dijamant v vrednosti 12 in pol milijona tolarjev. — Madžarski knez Esterhazy je imel ogrsko paradno uniformo, ki je bila vredna radi biserov 4 milijone goldinarjev. To dragoceno uniformo so morali po vsaki nošnji presnažiti, kar je stalo 8 tisoč goldinarjev.

Goljufija pri konjskih dirkah.

Na Poljskem v Varšavi teče velika pravda radi goljufije, ki vzbuja sveto vno pozornost. Obtožen je znani posestnik dirkalnih konj, njegovi konjuhi in cela vrsta zasebnikov, ker so dalje časa zmagovali pri dirkah na prav izredno goljufiv način. Družba sleparjev se je posluževala omamljivega strupa, ki se imenuje pantopon, katerega so vbrizgavali manjvrednim konjem. Strup je vplival na živali tako spodbudno, da so dosegle pri dirkanju zmago napram najbolj priznanim dirkačem. Lastniki konj so pobasali v žep ogromne denarne svote. Goljufijo so odkrili živinozdravniki, ker so se od strupa omamljene živali pri dirkanju močno potile in pot je širil izreden nenavaden oster duh.

Listnica uredništva.

Jarenina: Zadeva z oderuštvo, vključno temu, da je ime skrito, tožljiva. — Gasilska četa Stanetinci-Ružičke vrh niste poslali davčne takse in radi tega naznanila prireditve nismo objavili. — Moravci, Mala Nedelja: Napoved o vaši prireditvi smo žalibog prejeli prepozno in sicer dne 16. maja, ko je bil »Gospodar« že razposlan.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znak za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Za mlinarje! Proda se zaradi opustitve obrti: 5 m transmisija z ležajem, premer 60 mm, trije mehlicilindri različne velikosti, sedaj še v rabi. Ogleda in kupi se pri Alojzu Kupec, mlinar v Sv. Pavlu pri Preboldu. 533

Prodajam stabilni sadni mlin, kameni v premeru 120 cm. Rebernik Alojzij, Meljski hrib št. 50, p. Maribor. 541

Suhe gobe, kuhano maslo, jajca, zrnje se kupuje v trgovinah **Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova.** 539

Služkinja, vajena vseh domačih, kuhinjskih, vrtnih in živinskih del, se sprejme na Košakih pri Mariboru, hišna številka 39. Samostojna in stalna služba. 536

Perfektna kuharica, vajena tudi vsega hišnega dela, plača 100 Din mesečno, nastopi takoj ali 1. junija. Naslov: Oskrbništvo »Seneka«, Polzela. 535

Posestvo se prodaja ali zamenja, vse skupaj 6 oralov, poslopja zidana. Naslov: Pukšič Ana, Gočova, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 534

Za mlinarje prodam zaradi opustitve obrti 5 metrov transmisije z ležajem premer 60 mm, 3 cilindre za moko različne velikosti, sedaj še v rabi. Ogled in nakup pri Alojzu Kupec, mlin, Sv. Pavel pri Preboldu. 533

Prodajamo na obročna odplačila švedske posnemalnice za mleko in 532

brzoparilnice za krmo.

Sprejememo potnike!

»Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Lepe obleke

za otroke:

od Din 60.— naprej

za moške:

od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—, 48.— itd. 144

Velika izbira čevljev, perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Pred nakupom

blaga ali izgotovljenih obleke in oblek, svilenih robcev, klobukov, nogavic, čevljev in drugih potrebnih stvari za **birmo**, ne preišlujete, kje si boste vse to nabavili, temveč pojdite ali pišite po vzorce in cenik od 213

kateri Vam nudi vse gornje predmete v veliki izbiri, po nizkih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelajo v lastni tovarni po meri v dveh do treh dneh.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice

v Žalcu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 27. maja 1934, ob 8. uri dopoldne, v hranilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1933. 3. Volitev enega člana načelstva. 4. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelnik Veternik. 537

Vabilo k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Muti, r. z. z. n. z., ki se bo

vršil v nedeljo dne 27. maja 1934, ob pol 9. uri dopoldne, v pisarni zadrugi na Muti, s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1933. 3. Volitev članov načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov. 538

Na drobno!

Na debelo!

Pristne in priznane najboljše

KOŠE znamka VULKAN

ter vso ostalo železnino kupite še vedno najceneje v najstarejši ptujski trgovini za železnino 540

Brenčič Anton

Solidna postrežba!

Konkurenčne cene!

Za mesec maj

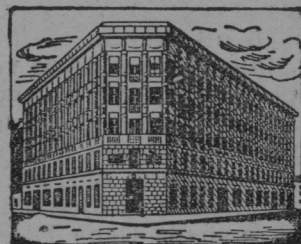
vam nudimo sledeče kipe:

Srce Marijino							
cm	17	20	25	30	35	37	42
Din	36.—	44.—	56.—	62.—	94.—	102.—	110.—
cm		42		50		50	60
Din		120.—		160.—		188.—	300.—
Marija Brezmadežna							
cm	20	25	30	30	30	42	60
Din	44.—	56.—	70.—	80.—	62.—	150.—	300.—
Lurška Marija							
cm	17	20	25	30	37	42	50 75
Din	36.—	44.—	56.—	80.—	102.—	125.—	160.— 400.—
Marija z Jezuškom							
cm		25		40			
Din		66.—		150.—			

Pri naročilu napišite velikost in ceno.

Priporočamo se za naročilal

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Čitateljem v pouk in zabavo.

Obubožani športni milijonarji.

Ko je zapustil svetovni mojster v dviganju težkih uteži Maks Rosenblom Madison Square Garden v Ameriki, je poklical avtotakslerja. Zelo se je začudil, ko je prepoznal v šoferju svojega prednika Pavla Berlenbacha, ki je bil pred leti ravnotako svetovno znan ter priljubljen kakor boksar Jack Dempsey.

Berlenbach je bil milijonar. Ko se je odrekel boksu, je bil tudi njegov bančni kapital že precej izčrpan. Doletel ga je denarni polom, čeravno je zaslužil kot boksar neverjetno visoke svote in je prejel enkrat za eno zmago 10 milijonov Din. Kakor pridobljeno, tako zgubljeno. Berlenbach je nastopal nobel in je posedal več raznih oblek nego angleški kralj. Preostanek njegovega ogromnega premoženja je jedva zadoščal za nakup prevoznega avtomobila ali taksija.

Berlenbach nikakor ni osamljen glede usode. Malodane vsi, ki so veliko zaslužili s športom, so tudi mnogo mnogo izmetali. Nobenemu se ni posrečilo, da bi bil neverjetno visoke in s športom pridobljene svote tudi ohranil. Seveda, tudi med športnimi milijonarji so izjeme in med te spada Gene Tunney. Ko je bil na vrhuncu svoje slave in obče priljubljenosti, se je odrekel prostovoljno športni slavi in pričel s pridobljenimi milijoni mirno ter štedljivo živeti.

Zamorskemu boksarju Jacku Johnsonu so tud brzeli milijoni skozi prste. Sedaj je star 50 let in se zastojno trudi, da bi si zaslužil kot rokoborec toliko denarja, da bi imel svoj vsakdanji trdi kruh.

Georges Carpentier, veliki Francoz, tudi ni mogel obdržati bogastva. Tudi on je zaslužil ogromne svote, a danes še komaj životari.

Hans Breitenstätter je zaslužil največ z nemškim boksarskim športom, a danes se preživlja na ta način, da posoja svoje ime kot tehnični vodja boksarskih predstav.

V Čikagi šofira taksi nekdanji boksar Kurt Prenzel, mož filmske dive Fern Andre.

Med kolesarji si je pridobil Walter Rütt naslov »šestdnevni cesar«. Povsod so ga poznali, kjerkoli se je udeležil kolesarskih dirk, so mu nakazovali rekordne nagrade. Ko je ostavil šport, si je zgradil kolesarsko dirkališče, ki je nosilo njegovo ime. Rüttova arena je zgorela pred par leti in njen lastnik prodaja danes kolesa v neki trgovini.

Še slabša usoda je doletela amerikankega kolesarskega dirkača Jurja Henley. V mladosti si je prislužil bajne svote s športom, a se mora danes zadovoljiti s službo vratarja.

Tod Sloom je bil najznamenitejši jezdec. Prislužil si je neverjetno veliko premoženje in je bil dober znanec najbogatejših plemenitašev, ki so se pečali z jahalnim športom. Umrl je kot revež v neznatni bolnici. Njegove zadnje besede so bile: »Ni mi bilo žal.«

Nobeden od športnih milijonarjev se ni kesal, da je zgubil premoženje. Sanjarijo radi o preteklosti, ki je njihova življenska vsebina, in o onih blaženih časih, ko so bili v športu na višku in so razmetavali z — milijoni ...

Odrešenik zamorcev v letalu.

»Odrešenik v letalu«, to je ameriški črnc in njegovo kraljestvo je povsod, kjer prebivajo po Združenih državah zamorci. Njegov sedež je v zamorski prestolici v Harlemu, v njujorškem zamorskem okraju. Njegovo meščansko ime se glasi Jurij Baker. Njegovi verniki ga nazivajo »nebeškega očeta« in se ne spotikajo na dejstvo, da je visok jedva 1.37 m. Njegov pribočnik in stalni spremljevalec je goljatski zamorski letalec polkovnik Herbert Julian.

Ko je pričel Jurij Baker pridigarški posel, je bil ubog, kakor vsi povprečni zamorci v Harlemu. Danes je bogataš. Iz cele Amerike se steka k njemu denar, katerega si pritrugajo njegovi verniki od ust in mu ga pošiljajo. Črni odrešenik razume dušo svojih rojakov. Znano mu je, da ljubi črnc zunanji lesk ter tam-tam in vse to mu nudi v obilni meri. Zamorci so ponosni, da izvrši njih rešitelj vsa misijonska potovanja v rdečem letalu, bahajo se z njegovimi razkošnimi avtomobili, z v krasne uniforme oblečeno telesno stražo in s stenografi, katerih kar mrgoli krog učenika, da beležijo vsako besedo, ki pride iz njegovih ust.

Njegova obča priljubljenost temelji na naravnost razsipni darežljivosti. Za letošnjo veliko noč je pogostil v Harlemu 5000 črncev. Vsak gost je prejel veliko porcijo purana. Pred omenjeno pojedino so priredili zamorci po celem Harlemu ogromni obhod kot odgovor na običajno velikonočno parado belo-kožcev v Njujorku.

Jurij Baker se upira v Združenih državah na 1 milijon udanih mu vernikov, na celem svetu pa na 10 milijonov. Po Ameriki je organiziral posamezne verske občine v obliki majhnih kraljestev, ki so pod strogim nadzorstvom. Mali črni Mesija se ukvarja z načrtom, da bi ponesel svojo blagovest s pomočjo letala tudi še drugim narodom na širnem svetu.

Vasi dolgega življenja.

Splošno je znana trditev, da je Perzija ona pokrajina, v kateri živijo ljudje najdalje, v Evropi je najti najstarejše ljudi na Bolgarskem. V zapadni Evropi se ne prepirajo več dežele, ampak kvečjemu kraji, na Angleškem samo posamezne vasi za čast dolgotrajnega življenja. Na sredi angleške grofije Hertfordshire leži vas, ki se imenuje Benington. Na imenovanem selu ni nič kaj posebnega, znamenito je postalo le po starih osebah. Na tucate ljudi doseže tamkaj starost nad 80 let. Ugotovili so celo družino, v kateri živi

še sedaj šest sester, ki so prekoračile 80. leto. Pri starcih nas zanima predvsem recept, katerega so se posluževali za dosego visoke starosti. Najstarejša od šestih sester je izjavila: »V nekaj dneh bom stara 90 let. Skupno s sestrami znaša naša starost 510 let. Oh, ko bi še živela sestra Betka. Umrla je zgodaj. S 83. letom. Kako smo dosegle toliko let? Vedno smo delale in neprestano smo morale delati. Pa še nekaj: zgodaj k počitku in zgodaj na noge. V mestu smo bile le redkokedaj. Če smo se vrnile iz mesta, smo bile vsikdar bolne. Tak je naš recept za dosego visoke starosti.«

Nemogoče.

Pri sedanjih na Španskem tolikanj razburkanih časih spominja neki list na pripovedko, ki je pomenljiva za današnje dobo, katero preživljajo Španci. Storijski pravi: Ko je odvezl španski kralj Ferdinand III. mohamedanskim Mavrom mesto Sevilla, je umrl. Kot svetnik je prišel takoj v nebo, kjer ga je predstavil sv. Jakob zaščitnici Španije, sv. Mariji. Mati božja mu je dala na izbiro nekaj želj za njegovo ljubo ter od mohamedanov stiskano domovino. Ferdinand je prosil nebeško mater za olje, vino in žito. Vse mu je bilo dovoljeno. Prosil je še za solčno podnebje, za hrabre moške in lepe ženske. Zahteval je še smodke, svete ostanke, česen in buke za španske bikoborbe. Tudi ti darovi so bili naklonjeni Španiji. Slednjič je še predložil prošnjo za dobro vlado, a tedaj mu je rekla Mati božja: »Ne, dobra vlada je na Španskem nemogoča!«

Najdaljši predor.

V prvih dnevih letošnjega decembra bo predan na Japonskem prometu na celem svetu najdaljši predor, ki je dolg 21.600 m. Delo je trajalo 16 let. Z najdaljšim tunelom bosta naravnost zvezani važni točki Namazu in Atami. Že med svetovno vojno se je pokazala potreba te zveze radi prevoza vojaštva in raznega materiala. Z gradnjo so pričeli takoj leta 1918. Delo so morali večkrat prekiniti za dalje časa radi delavskih stavk, nesreč ter potresov, ki so obiskali v tej dobi Japonsko. Pri med Japonci običajnimi najnižjimi mezdami je stal predor 1 milijardo dinarjev. V svoto niso vračunane odškodnine 160 družinam, kojih očetje so pri gradnji smrtno ponesrečili. Predor bo blagoslovil sam japonski cesar, ki se bo kot prvi peljal z vlakom skozi tunel.

Ravnanje.

Gospa doktorjeva: »Pri nas ostanejo dekletke jako dolgo. To je mogoče le radi tega, ker ravnamo z njimi, kakor bi bile družinski člani.«

»Tako sem tudi jaz postopala«, pravi gospa notarjeva, »a večina mojih dekel si ni pustila dopasti družinskega članstva.«

Čebelni vosek kupuje in plača po najvišji ceni: Kemindustrija, Maribor, Aleksandrova cesta 44. 484

Ivan Kacin, tvornica harmonijev, glasovirjev in orgel, Domžale-Ljubljana, dobavlja harmonije od 2000 Din, pianine od 10.000 Din prvovrstne, uglašuje in popravlja cerkvene orgle. Cene nizke. Zahtevajte cenik. 475

Mostin, mošna esenca za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Nizke cene. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 464

OPEKO vseh vrst najboljše kakovosti dobavlja po najnižjih cenah franko vsake postaje opekarna Ormož. 505

Za stare zapuščene rane

na nogah (ulcus cruris). Po naših zdravstvenih institucijah je dokazano, da

„FITONIN“ zanesljivo in sigurno zaceli tudi najstarejše, kronične rane.

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštenu povzetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno »Fiton« dr. z o. z., Zagreb I-78.

323 Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

OGLASI

v „Sl. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Pletilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 528

Kupite pri naših insercijskih!

Moške obleke

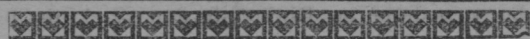
vseh kvalit in fazon Vam poceni nudim

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA in OBLEK
Celje št. 24.

Din 240.— obleke iz ševjota
Din 460.— obleke iz meltona
Din 620.— obleke iz kamgarna
Din 375.— sportne obleke
Din 100.— sportni jopiči
Din 170.— veterne jope
Din 80.—, 100.—, 120.— fantovske obleke.

Zahtevajte cenik in vzorce, kateri se Vam pošljejo brezplačno. Obleke po meri se izdelajo v dveh dneh. 113

Z. birmo! Vsakovrstno oblačilno blago. sešite obleke in vse potrebščine za vsakega kupite najugodnejše v trgovinah **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** 442

Za mesec junij

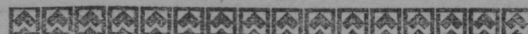
vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
velikost v cm	17	20	25	30	30
cena Din	36.—	44.—	56.—	62.—	82.—
velikost v cm	35	37	40	40	42
cena Din	94.—	102.—	120.—	140.—	115.—
velikost v cm	50	60	60	75	80
cena Din	240.—	300.—	375.—	400.—	450.—
velikost v cm	100		100		
cena Din	1720.—		2150.—		

Srce Jezusovo z razpetimi rokami				
velikost v cm	22	25	30	40
cena Din	100.—	120.—	160.—	280.—

Pri naročilu napišite velikost in ceno. Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zavarovanje proti požaru in življenje posreduje: Agentura Pichler, zavarovalni zastopnik, Ptuj, Panonska ulica 2. 514

Važno za vinogradnike in sadjarje!

Žvepleno-apnena brozga

je na podlagi dosedanjih poskusov cene in izborna sredstvo za škropljenje proti plesni in škrlupu. Brozga se danes že splošno uporablja v Nemčiji in Švici. — Dobi se pri 470

Anton Jurca naslednik

Milko Senčar

tovarna žvepljenih izdelkov v Ptuj.

Ustanovljeno leta 1860.

Zaloga žvepla za vinogradnike. Izdeluje se tudi žvepleni zakad na juti in na azbestu.

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode. vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi,endar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Obiščite tudi VI
XIV. ljubljanski velesejem
30. maja do 10. junija 1934

Železniška izkaznica za polovično vožnjo se dobi pri blagajnah vseh železniških postaj ter stane Din 5.—

Trajna sejmska legitimacija se dobi v pisarnah tujsko-prometnih uradov ter pri vseh večjih denarnih zavodih

531 Sejmišče obsega 40.000 m²

Vsakovrstni proizvodi

Specijalne izložbe: kartografska, gospodinjska, reklamno-propagandna, ruska.

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zopet volitive!

Kam gremo po spomladansko blago?

Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom

Franc Dobovičnik, Celje,

Gosposka ulica 15.

157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.— nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Kolje za vinograde ZA BIRMO

rezano 1000 komadov Din 180.—

cepamo 1000 komadov Din 300.—

481

prodaja v vsaki množini

»DRAVA« d. d., Maribor, Meljka c. 91.

Botrice in botri!

Pripravite birmška darila že v naprej!

Najprikladnejša in obenem najcenejša dobite v knjigarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

Otvoritev trgovine z mešanim blagom

bo v nedeljo po Binkoštnih dne 27. t. m. na

Podovi v hiši št. 26

Vse blago se bo prodajalo po nizkih konkurenčnih cenah, kar se naj vsakdo sam prepriča. — Za cenjeni obisk se priporoča

530

Drnovšek Mirko, trg., Podova.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po-

polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sestnikov z vsem svojim pre-

moženjem!